

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN
TÜRKÇE DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI

Ortaokul
(5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)

Ankara, 2019

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI	5
1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	5
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	6
1.2.1. Değerlerimiz.....	6
1.2.2. Yetkinlikler.....	6
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	8
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI.....	9

BÖLÜM 2

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ FARKLILAŞTIRILMASI	9
2.1. ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GEREKÇESİ, FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI.....	9
2.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARINI FARKLILAŞTIRMA YÖNTEMİ	13

BÖLÜM 3

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	15
3.1. ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	15
3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ.....	16
3.3. ÖĞRETİM PROGRAMINDA DİSİPLİNLER ARASI BAĞLANTILAR.....	17
3.4. UYGULAMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR.....	17
3.5. DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI.....	22
3.6. TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ YAPISI.....	22
5. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	23
6. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	31
7. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	39
8. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	48

BÖLÜM 1

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, bu bilgiyi günlük hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelikleri bünyesine almış bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları yalnızca bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünlüğe bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. Maddesi'nde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimini tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duyuşsal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek,
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak,
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ)"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak,
4. Ortaöğretime tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip bunları hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamaktır.

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı, değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarımıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme ve öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla geçicidir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışmasız bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik hayatta ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ’de belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemede ve bu yetkinlikleri şu şekilde tanımlamaktadır:

- 1. Ana Dilde İletişim:** Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktadır.
- 2. Yabancı Dillerde İletişim:** Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.
- 3. Matematiksel Yetkinlik ve Bilim / Teknolojide Temel Yetkinlikler:** Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaşı olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

- 4. Dijital Yetkinlik:** İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.
- 5. Öğrenmeyi Öğrenme:** Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.
- 6. Sosyal ve Vatandaşlıkla İlgili Yetkinlikler:** Bu yetkinlikler, kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içerir; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için bireyleri donatmaktadır.

7. **İnisiyatif Alma ve Girişimcilik:** Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.
8. **Kültürel Farkındalık ve İfade:** Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesidir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan, bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple, öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, onlara sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya tekniikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardıllığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve ayrıca düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar, ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

BÖLÜM 2

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ FARKLI- LAŞTIRILMASI

2.1. ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GEREK- ÇESİ, FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi alanı, son yüzyılda yapılan bilimsel çalışmaların öncülüğünde kendine ait öğretimsel kimliği olan yeni bir disiplin olarak ortaya çıkmıştır. Özel yeteneklerin eşsiz toplumsal değeri ve özel yetenekli öğrenciler için geliştirilen özel öğretim programlarının genel öğretim programlarından özgün bir şekilde farklılaşması, bu kimliğin ortaya çıkışında ayrı bir rol oynamıştır. Genel öğretim

programlarının özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde çeşitli yönleriyle yetersiz kalması ilk ve ortaokul yıllarında yetenek kayıplarının oluşması na neden olmaktadır. Bu olgu, dünya genelinde özel yetenekli öğrenciler için özel eğitim modellerinin geliştirilmesinin temel gerekçesini oluşturmuştur. Özel yetenekli öğrenciler için geliştirilen standart bir programın bu öğrencilerin gelişim ihtiyaçlarını karşılamada yeterli olacağı düşüncesi, tüm bu programların temel hipotezi olmuştur.

Özel yeteneklilerin eğitimi alanını çeşitli öğretim programı kuramları şekillendirmiştir. Bu kuramlar, özel yetenekliler için öğretim programlarına ilişkin güçlü felsefi yaklaşımlar sunmaktadır. Birincil yaklaşım öğretim programının bilişsel süreçlerin gelişimi olarak kabul edilmesidir. Bu yaklaşım süreç becerilerinin geliştirilmesi üzerine odaklanmış ve öğretim programının ileri düşünme becerileri etrafında organize edilmesine öncülük etmiştir. İkinci felsefi yaklaşım da beceri merkezlidir ancak öğretim programını öğrenmeye ilişkin standart girdiler ve çıktılar etrafında organize etmektedir. Eğitimin bir sonucu olarak beceri ve başarıdaki gelişimi belirlemek için ölçülebilir çıktılar merkeze almaktadır. Çocuk merkezli olan felsefi yaklaşımda ise öğretim programının kişisel anlamına ağırlık verilmektedir. Bu yaklaşım, bireysel ihtiyaçlara göre şekillendirilmiş öğretim programına değer verir. Özel yeteneklilerin eğitimini etkileyen üçüncü felsefi yaklaşıma göre öğretim programı sosyal yapılandırma olarak görülmektedir. Öğretim programları, sosyal değişimin bir aracı olarak kullanılmaktadır. Eğitimin toplumsal katılımı, sorumluluğu ve değişimi desteklemesi beklenmektedir. Bu yaklaşım kültür merkezli öğretim programlarının ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

Özel yetenekli öğrencilere yönelik özel öğretim programlarının ana ilkesi, bu programların sağlamayı hedeflediği öğrenme deneyimlerinin genel öğretim programlarının sağladığı deneyimlerden nitel olarak farklı olmasıdır. Nitel farklılığı tanımlamak her ne kadar görelisi olsa da özel yetenekli öğrencileri özel yapan özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun farklılaştırmaların yapılması nitel farklılık üzerine oluşan genel bir uzlaşıdır. Bu özellikler arasında gelişim, öğrenme, biliş, motivasyon ve ilgi gibi bireye özgü özelliklerde var olan nitel ve nicel farklılıklar gösterilebilir. Farklılaştırılmış öğretim programı, genel öğretim programlarının sağlamadığı ileri düzeyde bilişsel ve duyuşsal kavramları, konuları, süreçleri ve özel yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerine uygun stratejileri kapsar.

Özel yetenekli öğrencilere yönelik öğretim programlarının genel öğretim programlarından nitel olarak farklılaştırılması; programın içerik, süreç ve ürün boyutlarıyla yapılabilmektedir. Özel yetenekli öğrenciler için özel öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde söz konusu üç temel boyut kullanılmış ve bu boyutlar aşağıda ele alınan ilkeleri yanıtacak şekilde farklılaştırılmıştır. Ayrıca geliştirilen yeni programlar bu ilkeler ölçüt alınarak değerlendirilmiştir..

2.1.1. İçerik Boyutu

İçerik boyutu; öğrencilere kazandırılması planlanan kavramları, yaklaşımları, kuramları, fikirleri ve diğer bilgi türlerini kapsamaktadır. İçerik figüratif, sembolik, semantik ve davranışsal bilgi türlerinden oluşabilir. Figüratif bilgi objeler, şekiller, resimler ve grafik gibi figürlerden; sembolik bilgi harfler, rakamlar ve matematiksel sembollerden; semantik bilgi sözcükler ve fikirlerden; davranışsal bilgi duygular ve algılar gibi davranışlardan oluşur. Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi için geliştirilen öğretim programlarının içerik boyutu sayılan ilkeleri içermelidir:

1. **Soyutluk:** Daha az veri düzeyinde bilgiye, daha çok soyut kavramlara ve genellemelere yer verilmelidir. Bilgi; veri-olgu, kavram, genelleme-ilke ve teori türlerini kapsamalıdır.
2. **Karmaşıklık:** İçerikte yer alan teoriler ve genellemeler; soyut kavramları, genellemeler arası ilişkileri, ilkeleri ve disiplinler arası bağlantıları kapsamalıdır.

3. **Çeşitlilik:** Genel öğretim programlarındaki konu ve temaların yanı sıra zenginleştirilmiş sıra dışı konulara, temalara ve diğer disiplinlere yer verilmelidir.
4. **Organizasyon:** İçerik disiplinler arası bağlantılarla kapsamlı kavram, genelleme ve teoriler etrafında inşa edilmelidir.
5. **Seçkin Kişiler:** Programlar dehaların ve seçkin kişilerin bireysel, sosyal ve mesleki özelliklerini, başarılarını, başarısızlıklarını, sorunla başa çıkma yollarını içermelidir.
6. **Yöntemler:** Disiplinlere özgü araştırma yöntemleri teorik ve uygulamalı olarak ele alınmalı, yöntem bilgisi verilmelidir.

2.1.2. Süreç Boyutu

Süreç boyutu, öğretim programının içeriğinin öğretilme yolları ve öğrencilerin bilgiyi öğrenme, kullanma ve çıktıya dönüştürme biçimleri ile ilişkilidir. Süreç farklılaştırması öğrencilerin öğrenme etkinliklerinde kullandıkları öğrenme ve düşünme türlerini, öğretimin hızını, öğrencilerin mantıksal yaklaşım biçimlerini, akıl yürütmelerini, keşif yoluyla öğrenmelerini, araştırma yöntemlerini ve öğretim yollarının çeşitliliğini kapsamaktadır. Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi için geliştirilen öğretim programlarının süreç boyutu aşağıdaki ilkeleri içermelidir:

1. **İleri Düzeyde Düşünme Becerileri:** Programlar, öğrencilerin mevcut bilgileri yeniden kavramsal-laştırmaları ve yeni bilgi üretmeleri için sorgulayıcı, üretken ve sentezleyici düşünme becerilerinin geliştirilmesini ve uygulanmasını sağlamalıdır. Anlama ve hatırlama gibi temel düzeyde düşünme becerilerine daha az; analiz, sentez ve değerlendirme gibi ileri düzeyde düşünme becerilerine daha çok yer verilmelidir. Öğretim programları sorgulayıcı düşünme ve yaratıcı düşünme gibi öğrenciler için ileri düzeyde düşünme uygulamaları sunmasının yanı sıra öğretmenler için de öğretimde eleştirel bir bakış açısı kazandırmalıdır.
2. **Açık Uçluluk:** Çoğul düşünmeyi teşvik eden ve kullanımını gerektiren problemlere ve etkinliklere yer verilmelidir.
3. **Keşifçi Öğrenme:** Öğretim programları, öğrencilere bilginin sürekli değiştiğini keşfetmelerine ve yeni bilgi edinimini bir davranış hâline getirmelerine yardımcı olmalıdır. Keşif yoluyla öğrenmeyle yakından ilişkili olan gözlemleyerek, yaparak, deneyerek, veri toplayarak ve bu verilere dayanarak bilgi, fikir, ilke, genelleme ve anlam oluşturmaya dayalı süreç becerilerine yer verilmelidir. Öğrenme etkinliklerinde gözlemlene, sınıflama, betimleme, yordama ve genelleme gibi hem birincil hem de ikincil zihinsel süreçler yer almalıdır.
4. **Kanıtı Dayalı Akıl Yürütme:** Programlar, akıl yürütmeyi destekleyen açıklama ve örneklendirme gibi kanıtı dayalı akıl yürütme süreçlerini içermelidir.
5. **Seçme Özgürlüğü:** Öğretim programları, öğrencinin seçimine dayalı öğrenmeyi ve gelişimi teşvik etmelidir. Programlarda, öğrencilere karar alma ve tercih yapma fırsatı veren kazanımlar bulunmalıdır. Öğrencinin öğrenme yolu yalnızca öğretmen tarafından değil öğrencinin kendisi tarafından da belirlenmelidir.
6. **Araştırma Yöntemleri:** Öğretim programları, disipline özgü araştırma yöntemlerinin kullanımını gerektiren süreç becerilerini içermelidir. Gözlem yapma, verileri ve bilgiyi sınıflandırma, araştırma bulgularını yorumlama ve yorumlara temel oluşturan bilimsel kanıtları değerlendirme becerilerine yer verilmelidir.

7. **Öğretimin Hızı:** İçerik, özel yetenekli öğrencilerin öğrenme ve gelişim hızına uygun bir hızda verilmelidir. Tekrarlayan ve örtüşen içerik daraltılarak yerine farklılaştırılmış içerik eklenmelidir.
8. **Süreç Çeşitlendirmesi:** Öğretim programları, öğrenme sürecinde çeşitlilik oluşturacak şekilde tasarlanmalıdır. Doğrudan anlatım, film gösterimi, geziler, seminerler, çalıştaylar, bilgisayar destekli öğretimler, yapılandırılmış tartışmalar, bireysel çalışmalar, grup çalışmaları, keşifçi öğrenmeler, proje temelli öğretim, uzman mentörlüğü ve gözlemi, saha gezileri gibi çeşitli öğretim yöntemlerinin kullanımını gerektiren kazanımlara yer verilmelidir.
9. **Grup Etkileşimi:** Programlar akran öğretimini destekleyecek şekilde tasarlanmalı, grup çalışmalarında liderlik ve iletişim becerilerini destekleyen kazanımlara yer verilmelidir.

2.1.3. Ürün Boyutu

Ürün, öğrenme sonucunda ortaya çıkan soyut ve somut çözümler ve davranışlardır. Fikirler, problem çözümleri, uygulamalar, raporlar, fotoğraflar, görsel veya işitsel programlar, şiirler, romanlar, besteler, danslar ya da resimler öğrenci ürünlerine örnek olarak verilebilir. Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde öğretim programlarının ürün boyutu aşağıdaki ilkeleri yansıtmalıdır:

1. **Gerçek Yaşam Problemleri:** Ütopik, yapmacık sorunlar ve projeler yerine kişisel, yerel, ulusal ya da evrensel olarak öğrencilerin ilgisini çeken problemlere ve proje konularına yer verilmelidir. Projelerin öğrenciler için kişisel anlamı olmalıdır. Uzun soluklu projeler yerel sorunların çözümüne ilişkin olmalıdır.
2. **Problem Keşfi:** Ürünler, problem keşfine dayanmalıdır. Öğrenciler kendilerine sunulan problemlerin yanı sıra kendi keşfettikleri problemlerin çözümüne yönelik ürünler veya projeler üzerinde de çalışmalıdır.
3. **Gerçek Hedef Kitle:** Projeler ve ürünler yalnızca öğretmene ve sınıfa sunulmak üzere geliştirilmemelidir; okul yönetimi, belediye, sanat galerisi, yayınevi ve sivil toplum kuruluşları gibi gerçek hedef kitleleri ve toplulukları kapsamalıdır.
4. **Ürün Değerlendirmesi:** Ürünlerin değerlendirilmesinde ölçüt olarak profesyonel ürünlerde aranan nitelikler kullanılmalıdır. Öğrencilerin değerlendirme ölçütlerini kendilerinin de belirlemeleri ve öz değerlendirme yapmaları sağlanmalıdır.
5. **Sentez Ürün:** Özet veya taklit ürün değil, yeniden yorumlama, detaylandırma, geliştirme, birleştirme ya da farklılaştırma yolları ile elde edilen sentez niteliğinde ürünlere odaklanılmalıdır.
6. **Üründe Çeşitlilik:** Programlar tek tip yerine üründe çeşitliliği teşvik etmelidir. Geliştirecekleri ürünlere öğrencilerin kendilerinin de karar verme hakları olmalıdır.
7. **İletişim Öğeleri:** Programlar, öğrencilerin güçlü yanlarını kullanarak ürün ve projelerini hedef kitleyi ikna edecek şekilde sunumlarını teşvik eden öğeler içermelidir.

2.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARINI FARKLILAŞTIRMA YÖNTEMİ

Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde genel kabul gören yaklaşım; bu öğrencilere yönelik programların genel öğretim programlarından kopuk olmaması, aksine genel öğretim programlarının üzerine inşa edilmesi yönündedir. Bu yaklaşıma paralel olarak genel öğretim programları daraltma, zenginleştirme ve hızlandırma stratejileri kullanılarak farklılaştırılmış ve yeni özel öğretim programları geliştirilmiştir.

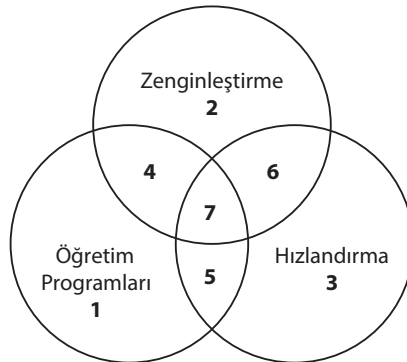
Genel öğretim programlarında zenginleştirme ve hızlandırmaya yer açmak için programlarda iki şekilde daraltma yapılmıştır: Genel öğretim programlarında bazı kazanımlara ayrılan süre, özel yetenekli öğrencilerin öğrenme hızı dikkate alınarak azaltılmıştır. Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde yetersiz bulunan ve yer almadığında programların yapısına zarar vermeyen kazanımlar ise programlardan çıkartılmıştır.

Programları zenginleştirmek amacıyla özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde etkililiği bilimsel araştırmalarla kanıtlanmış öğretim programı modelleri ve her öğretim programının ilişkili olduğu disiplinlere özgü modeller kullanılmıştır. Programların geliştirilmesi yalnızca bir kurama veya modele dayandırılarak sınırlandırılmamış, farklı modellerin yer aldığı sentezleyici bir yaklaşım ile gerçekleştirilmiştir. Bu modellerde yer alan genel beceriler alana özgü bilgi ile harmanlanarak öğretim programlarına özgü kazanımlara dönüştürülmüş, öğrenme alanlarının ve ünitelerin bütünlüğünü bozmadan içeriğine uyarlanarak programlara eklenmiştir.

Programlarda hızlandırmaya yer verilmiştir. Genel öğretim programlarında üst sınıflarda yer alan bazı kazanımlar özel yetenekli öğrencilerin öğrenme hızı dikkate alınarak alt sınıflara çekilmiştir. Bazı ünitelerde ise bir kazanımın kapsamı genişletilerek üst sınıftaki uzantısı çıkartılmıştır. Kazanım bazında hızlandırmalarda öğrenme alanının veya ünitenin bütünlüğü korunmuştur.

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde, Millî Eğitim Bakanlığı öğretim programları, zenginleştirme modelleri ve hızlandırma yöntemi kullanılarak Şekil 1'de görüldüğü gibi yedi alandan oluşan şema oluşturulmuştur. Bu şemaya uygun olarak aşağıda sıralanan yedi alanda kazanım üretilmiştir:

1. Öğrenme alanı, ünite veya kazanımlar olduğu gibi korunmuştur.
2. Tamamen yeni öğrenme alanı, ünite veya kazanım geliştirilerek zenginleştirme yapılmıştır.
3. Üst sınıftan öğrenme alanı veya ünite çekilerek hızlandırma yapılmıştır.
4. Öğrenme alanına veya üniteye modellere uygun yeni kazanımlar eklenerek ve mevcut kazanımlar modellere göre farklılaştırılarak zenginleştirme yapılmıştır.
5. Öğrenme alanına veya üniteye üst sınıflardan kazanım eklenerek hızlandırma yapılmıştır.
6. Tamamen yeni öğrenme alanı, ünite ve kazanım geliştirilerek ve bu öğrenme alanlarına veya ünitelere üst sınıflardan kazanımlar eklenerek zenginleştirme ve hızlandırma birlikte yapılmıştır.
7. Öğrenme alanına veya üniteye modellere uygun yeni kazanımlar eklenerek ve üst sınıflardan kazanım çekilerek hızlandırma ve zenginleştirme birlikte yapılmıştır.

Şekil 1. Program Farklılaştırma Şeması

2.2.1. Disiplinler Arası Bağlantıların Kurulması

Bütün öğretim programlarında disiplinler arası bağlantılar kurulmuştur. Bu çalışma belirli bir yöntem göre yapılmıştır. Öncelikle program geliştirme grupları kendi disiplinlerine ait öğretim programlarını geliştirirken aynı zamanda diğer öğretim programlarının ilişkili olduğu disiplinleri de dikkate alarak kendi programları için disiplinler arası kazanımlar yazmışlardır. Bütün öğretim programları tamamlandıktan sonra program geliştirme grupları diğer öğretim programlarının kazanımlarını tek tek inceleyerek kendi programları ile ilgili olan kazanımları belirlemişlerdir. Grupların kendi programları için disiplinler arası kazanım geliştirme ve diğer öğretim programlarıyla kendi programlarını ilişkilendirme çalışmaları tamamlandıktan sonra her bir grup diğer öğretim programlarını tekrar inceleyerek disiplinler arası bağlantı kazanımları geliştirmiştir. Bu kazanımlar aşağıda yer alan üç türden oluşmuştur:

1. İki disiplin arasında bağlantı kuran yeni kazanımlar yazılmıştır.
2. Bir öğretim programında bulunan kazanım, disiplinler arası bağlantı oluşturacak şekilde düzenlenmiştir.
3. Kazanım açıklamalarına ekleme yapılarak kazanım disiplinler arası yapılmıştır.

2.2.2. Kademeler Sınıflar ve Disiplinler Arası Uyum Kontrolleri

Öğretim programları; kademeler, sınıflar ve disiplinler arası uyum açısından incelenerek kazanımların dikey ve yatay kontrolleri ve düzenlemeleri yapılmıştır. Bu süreçte her bir öğretim programında yer alan kazanımların ön koşul ve ardıl becerileri kontrol edilmiştir. Öncelikle kazanımlar her öğretim programında sınıf içi ön koşulluk ve ardılık yönüyle incelenerek kazanım sıraları düzenlenmiştir. Daha sonra aynı işlem sınıflar arası ve kademeler arası yapılmıştır. Bir öğretim programındaki kazanımlar sınıfa göre tablolaştırıldıktan sonra her bir kazanımın alt ve üst sınıf uzantıları incelenmiştir. Alt veya üst sınıftaki uzantısı gereksiz bulunan kazanımlar çıkartılmış, örtüşen kazanımlar yeniden düzenlenmiştir. Alt veya üst sınıfta uzantısı bulunması gereken ama olmayan kazanımlar programlara eklenmiştir. Bu çalışmalarla kazanımların sınıflar arası değişimi, gelişimsel bakımdan ve kazanımın yer aldığı disiplinin yapısına uygun olarak düzenlenmiştir.

Bütün öğretim programlarında disiplinler arası kontroller ve düzenlemeler yapılmıştır. Her bir öğretim programının çalışma grubu diğer öğretim programlarının kazanımlarını inceleyerek kendi öğretim programlarının kazanımları ile veya öğretim programlarının ilişkili olduğu disiplin ile çelişen kazanımları belirlemişlerdir. Ayrıca disiplinler arası becerilerin ön koşulluğu ve ardılığı kontrol edilmiştir. Bir öğretim programındaki bir kazanımın edinimi, başka bir öğretim programındaki bir kazanımın (ön koşul) edinimine bağlı olan kazanımlar saptandıktan sonra grupların ortak çalışmasıyla bu kazanımların sınıfı ve kapsamı belirlenmiştir.

2.2.3. Öğretim Programlarının Yeterliklerinin Değerlendirilmesi

Öğretim programlarının geliştirilme sürecinde program değerlendirmesi aşama aşama yapılmıştır. Değerlendirmede daha önce incelenen ve Tablo 1'de yer alan özel yeteneklilere yönelik hazırlanan 22 adet öğretim programının ilkeleri ölçüt olarak kullanılmıştır. Her sınıf düzeyinde yer alan ünitelerin ve öğrenme alanlarının içerik, süreç ve ürün boyutları bu ölçütler kullanılarak değerlendirilmiştir. Değerlendirme tamamlandıktan sonra sınıf düzeyinde her bir öğretim programının bu ölçütleri ne düzeyde karşıladığı saptanmış, yetersiz bulunan boyutlarda veya öğretim programının tamamında ek farklılaştırmalar yapılmıştır.

Tablo 1. Öğretim Programlarını Değerlendirme Rubriği

Ünite / Öğrenme Alanı	Öğretim Programı Farklılaştırma İlkeleri																								
	İçerik							Süreç							Ürün										
	Veri-Olgu	Kavram	Genelleme	Teori	1. Soyutluluk	2. Karmaşıklık	3. Çeşitlilik	4. Organizasyon	5. Seçkin Kişiler	6. Yöntemler	1. İleri Düzey Düşünme	2. Açık Uçluluk	3. Keşifçi Öğrenme	4. Kanıta Dayalı Akıl Yürütme	5. Seçme Özgürlüğü	6. Süreç Çeşitlendirmesi	7. Araştırma Yöntemleri	8. Öğretimin Hızı	9. Grup Etkileşimi	1. Gerçek Yaşam Problemleri	2. Gerçek Hedef Kitle	3. Ürün Çeşitlendirmesi	4. Sentez Ürün	5. İletişim Öğeleri	6. Problem Keşfi
1.																									
2.																									
3.																									
4.																									

BÖLÜM 3

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

3.1. ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Türkçe Dersi Öğretim Programıyla; dinlediklerini / izlediklerini ve okuduklarını anlayan, kendilerini yazılı, sözlü ve görsel olarak ifade eden; eleştirel, yansıtıcı, yaratıcı düşünen, iletişime açık, iş birliği içerisinde olabilen, millî, manevî ve evrensel değerlere duyarlı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmıştır.

Program; öğrencilerin bilgi, birikim, beceri ve gelişimini göz önünde bulundurarak öğrenciyi merkeze alan ve öğrencilerin gerçek yaşam problemlerinin çözümüne duyarlı olmasını amaçlayan bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi için özel olarak hazırlanan bu programda, dinleme / izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinde soyut ve yaratıcı düşüncüyü ön plana alarak üretkenliğe teşvik edilen yenilikçi bireyler yetiştirmek esas alınmıştır. Türkçe Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin hayat boyu kullanacakları dil becerilerini kazandırarak bu becerileri etkili bir şekilde kullanmalarını; kendilerini bireysel, sosyal ve zihinsel yönden geliştirmelerini, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak dinleme / izleme, konuşma, okuma ve yazma alışkanlığı edinmelerini sağlayacak şekilde çağın gereksinimlerini karşılayabilecek bilgi ve becerilerle millî, manevî, evrensel değerleri birleştiren bir bütünlük içinde yapılandırılmıştır. Bu program; öğrencilerin dil becerilerini ve yeterliliklerini geliştirmenin, diğer alanlarda da öğrenmenin, kişisel ve sosyal gelişimin ve mesleki becerileri edinmenin ön şartı olduğunu kabul etmektedir.

Türkçe Dersi Öğretim Programında yer alan kazanımlar birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar aşamalı ve sarmal yapılandırılmış, öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerine katkı sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Dil bilgisi kazanımları da metin odaklı ve aşamalı olarak yapılandırılmıştır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri doğrultusunda hazırlanan bu program ile öğrencilerin;

- Dinleme / izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin yanı sıra eleştirel düşünme, yaratıcılık, soyut düşünme, iletişim, iş birliği ve problem çözme becerilerini geliştirmeleri,
- Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmaları,
- Dinledikleri / izledikleri ve okuduklarından hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincini kazanmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmeleri,
- Okuma kültürü ve yaratıcı yazma becerisi kazanmaları,
- Düşüncelerini veya tezini disiplinler arası yöntemlerle sözlü ve yazılı olarak gerekçelendirip etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmeleri,
- Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama, çözümlenme, değerlendirme ve zihinde yapılandırma becerilerini geliştirmeleri,
- Basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi düzenleme, sorgulama, kullanma ve üretme becerileri ile kaynakların güvenilirliğini araştırma sorumluluğunu kazanmaları,
- Dinlediklerini / izlediklerini ve okuduklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmeleri ve sorgulamaları,
- Millî, manevi, ahlaki, tarihi, kültürel, sosyal değerlere önem vermeleri; bu değerler çerçevesinde duygu ve düşüncelerini güçlendirmeleri,
- Türk ve dünya edebiyatına ait eserler aracılığıyla kendilerini, hayatı ve dünyayı tanımaları; estetik ve sanatsal değerleri fark etmeleri ve geliştirmeleri amaçlanmıştır.

3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ

Türkçe Dersi Öğretim Programında alana özgü dört temel beceriye aşağıda yer verilmiştir:

1. Dinleme / İzleme: Dinleme / izleme gelişen teknoloji ile birlikte bireyin günlük hayatında en sık kullandığı beceridir. Öğrenciler etkili bir dinleme / izleme eğitimiyle söz varlığını zenginleştirme, problem çözme, analitik ve eleştirel düşünme, yorumlama, çözümlenme, sentezleme, değerlendirme, özgün fikirler üretme, araştırma ve sorgulama gibi beceriler edinirler.
2. Konuşma: Konuşma; kendini ifade etmenin, sosyalleşmenin, iletişime geçmenin, duygu ve düşüncelerini paylaşmanın en etkili aracıdır. Konuşma eğitimiyle; kendini etkili bir şekilde ifade etme, duygu ve düşüncelerini dinleyicilere etkili bir şekilde aktarma, konuşmayı planlama, proje sunma, dinleyicileri ikna etme, tartışma, değerlendirme, beden dilini doğru ve etkili kullanma becerilerini kazandırma amaçlanmaktadır.
3. Okuma: Okuma bir dil becerisi olmanın yanı sıra öğrenme sürecinin de en önemli araçlarından biridir. Okuma eğitimiyle öğrencilere karşılaştıkları dijital ve basılı metinleri uygun yöntemlerle doğru ve akıcı okuyabilme, okuduklarını doğru anlamlandırarak eleştirel bir bakış açısıyla yorumlayabilme, problem çözme, analitik düşünme, üretici okuma, araştırma becerisi ile okuma estetiği, zevki ve alışkanlığı kazandırma amaçlanmıştır.
4. Yazma: Yazma becerisi bireyin duygu ve düşüncelerini aktardığı iletişim yollarından biridir. Yazma eğitimiyle öğrencilerin yaratıcı yazma, ikna edici yazma, dijital ortamda yazma, proje hazırlama, değerlendirme, özgün fikirler üretme, problem çözme, araştırma, Türkçeyi doğru ve etkili kullanma becerileri ile yazma zevki ve alışkanlığı kazandırma amaçlanmıştır. Bu programda yazma bir süreç olarak ele alınmıştır.

Türkçe Dersi Öğretim Programında dört temel dil becerisinin yanı sıra öğrencilere bilgi okuryazarlığı, görsel okuryazarlık, medya okuryazarlığı, dijital okuryazarlık ile eleştirel düşünme, yaratıcı ve yenilikçi düşünme, problem çözme, araştırma, girişimcilik, iletişim ve iş birliği becerileri kazandırılması hedeflenmiştir.

3.3. ÖĞRETİM PROGRAMINDA DİSİPLİNLER ARASI BAĞLANTILAR

Tematik yaklaşım esas alınarak hazırlanan Türkçe Dersi Öğretim Programında kazanımlar metin içi, metin dışı ve metinler arası bağlantılar kurmayı sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır. Bu program ile farklı alanlardaki ortak bilgi ve birikimlerin birbirini desteklemesi için diğer alan uzmanları ile iş birliği yapılarak disiplinler arası bağlantılar sağlanmıştır. Nitekim bu programdaki bazı kazanımlarla müzik alanında yer alan bazı kazanım ve açıklamalar, aynı sınıf düzeyinde farklı alanlarda ele alınarak disiplinler arası bağlantı kurulması amaçlanmıştır. Böylece öğrencilerin öğrenmelerini farklı alanlarda pekiştirmeleri ve kullanmaları sağlanmış olacaktır. Ayrıca programda yer alan bazı kazanımlarla öğrencilerin edindikleri bilgileri farklı disiplinlerde kullanması beklenmektedir.

Özel yetenekli öğrencilere yönelik hazırlanan bu programda disiplinler arası bağlantılardan faydalanmanın öğrencilerin bilhassa yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştireceği düşünülmektedir.

3.4. UYGULAMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Temalara İlişkin Açıklamalar

Türkçe Dersi Öğretim Programının uygulanması sürecinde her sınıf düzeyinde 9 tema işlenmesi öngörülmüştür. Bu temalardan; “Erdemler”, “Millî Kültürümüz”, “Millî Mücadele ve Atatürk” ve “Disiplinler Arası Konular” temalarının her sınıf düzeyinde işlenmesi zorunludur. Zorunlu temalar dışında verilen diğer temalar seçmeli olup kitap yazarlarınca belirlenecektir. Öğrenme öğretme sürecinde işlenmesi ve öğretim materyallerinde yer verilmesi öngörülen temalar ve bu temalarla ilgili konu önerileri Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Temalar ve Konu Önerileri

Temalar ve Konu Önerileri
ERDEMLER Ahlak, alçak gönüllülük, azim, cömertlik, dayanışma, dostluk, dürüstlük, güven, iyilikseverlik, kardeşlik, merhamet, paylaşma, sabır, sadakat, saygı, sevgi, sılayırahim (Anne, baba ve akrabayı ziyaret etme), vefa, vicdanlı olmak, yardımlaşma vb.
MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ Aile, bayrak, büyüklerimiz, dinî bayramlar, gelenekler, geleneksel sporlar, insan ilişkileri, kültürel miras, mekânlar, millî bayramlar, şehirlerimiz, sıra, tarihi mekânlar, tarihi şahsiyetler, tarihi eserlerimiz, Türkçe, vakıf kültürü, vatan, yurdumuz vb.
MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK 15 Temmuz, Atatürk, Çanakkale, cesaret, cumhuriyet, fedakârlık, gazilik, İstiklâl Marşı, kahramanlık, Kut’ül Amare, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, Sarıkamış Harekâtı, şehitlik, vatanseverlik vb.

DİSİPLİNLER ARASI KONULAR

Tarih, coğrafya, felsefe, matematik, fizik, kimya, biyoloji, bilişim vb.

OKUMA VE YAZMA KÜLTÜRÜ

Bilgi okuryazarlığı, çoklu okuryazarlık, dijital okuryazarlık, dil sevgisi, edebî şahsiyetler, e-kitap, e-dergi, e-kütüphane, e-gazete, e-bülten, eleştirel okuryazarlık, kitabevi, kitaplar, kitabın tarihi, okumanın tarihi, kâğıt, kalem, kütüphaneler, matbaa, metinler arasılık, okuma alışkanlığı, okuma serüveni, okuma sevgisi, okur kimliği, sözlük kültürü, süreli yayınlar, teknoloji okuryazarlığı, yaratıcı okuma, yazılı kültür, yazı, yazının tarihi, yazarlık, z-kitap, z-kütüphane vb.

SANAT VE ESTETİK

Mimari, bale, müzik, opera, özgünlük, fotoğraf, sinema, pandomim, resim, heykel, tiyatro, festival, grafik, grafiti, gala, peyzaj, geleneksel sanatlar, ebru, cilt, edebiyat, estetik, estetik duyarlılık, gölge oyunu, minyatür, seramik, tezhip, yenilikçi düşünme vb.

HAYALDEN GELECEĞE

Hayalcilik, yaratıcı düşünce, ütopya, masallar, oyun, tasarım, drama, bilim kurgu, fantastik, sinema, dil bilinci, tarih şuuru, tarihi kahramanlar, büyük icatlar ve mucitler, merak, büyük keşifler, iyimserlik, gelecek vb.

ŞEHİR HAYATI

Birlikte yaşama kültürü, yardımseverlik, tahammül, trafik ve ulaşım, saygı, empati, kültür ve sanat, çevre bilinci, peyzaj, mimari, eğitim, komşuluk, sosyal hayat, mahalle hayatı, kanaatkarlık, tüketim kültürü, sağlık, müzecilik, sokak hayvanları, kütüphane, yeme içme kültürü, öfke kontrolü vb.

BİREY VE TOPLUM

Ana dili, adalet, barış, bireysel farklılıklar, çok dillilik, çok kültürlülük, dayanışma, devlet, dezavantajlı gruplar, empati, eşitlik, farklılıklara saygı, gurbet, haram, hayat becerileri, helal, hukuk, hükümet, iktidar, kardeşlik, kent kültürü, komşuluk ilişkileri, kul hakkı, kültürel farklılıklar, küreselleşme, medeniyet, meslekler, misafirperverlik, selamlaşma, siyaset, sosyal içerme, sosyokültürel farkındalık, toplumsal kurallar, vatandaşlık, zaman yönetimi vb.

İLETİŞİM

Aile iletişimi, bilgi iletişimi, diğer canlılarla iletişim, etkili iletişim, iletişim becerileri, insanlarla iletişim, kitle iletişim araçları, komşuluk, kültürel iletişim, kültürler arası iletişim, medya okuryazarlığı, öğrenci hareketliliği, öğrenci-öğretmen iletişimi vb.

HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

Bireysel haklar, birinci kuşak haklar, çocuk hakları, demokrasi, din ve vicdan özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, eğitim hakkı, engelli hakları, eşitlik, haberleşme özgürlüğü, hakkını savunma, hasta hakları, hayvan hakları, ifade özgürlüğü, ikinci kuşak haklar, inanç hakkı, insan hakları, kişi dokunulmazlığı, merhamet, özel hayatın gizliliği, özgürlükler, seyahat özgürlüğü, temel hak ve özgürlükler, yaşama hakkı vb.

KİŞİSEL GELİŞİM

Başarı, azim, kararlılık, beceri, çalışkanlık, çatışma yönetimi, empati, girişimcilik, karar verme, kendini tanıma, kişilik tipleri, meslek seçimi, motivasyon, öğrenmeyi öğrenme, olumlu düşünme, öz denetim, öz eleştiri, öz güven, öz saygı, sorumluluk, sosyal gelişim, yetenek, yeterlilik, zaman yönetimi vb.

BİLİM VE TEKNOLOJİ

Bilim insanları, bilim okuryazarlığı, bilişim okuryazarlığı, etik, girişimcilik, haberleşme, hayal gücü, iletişim, keşifler, icatlar ve mucitler, matematik okuryazarlığı, merak duygusu, olay, olgu, patent, sosyal medya, tasarım, teknoloji, telif, ulaşım, yenilikçilik vb.

SAĞLIK VE SPOR

Adil oyun, beden eğitimi, beden sağlığı, beslenme, centilmenlik, dengeli beslenme, hareketlilik, hastalıklardan korunma, ilaç kullanımı, ilk yardım, öz bakım, ruh sağlığı, sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam, spor kültürü, geleneksel sporlarımız, spormenlik, temizlik, uyku vb.

ZAMAN VE MEKÂN

Çevremiz, seyyahlar, göç, göçmen, evimiz, geçmiş-şimdi-gelecek, gezginler, odamız, okulumuz, şehirler, sınıfımız, ülkeler vb.

DUYGULAR

Bağışlama, beğenme, duygu yönetimi, heyecan, kaygı, kıskançlık, gıpta etmek, korku, mutluluk, özlem, sevgi, sitem, takdir etme, umut, üzüntü, veda, yalnızlık vb.

DOĞA VE EVREN

Bitkiler, canlılar, çevre, çevrenin korunması, doğa, doğa olayları, doğal afetler, dünya, evren, gece, gezegenler, gündüz, hayvanlar, iklim, kar, manzaralar, mevsimler, renkler, uzay, yağmur, yeryüzü, yıldızlar, zaman bilinci vb.

VATANDAŞLIK

Adalet, alın teri, çalışma, emek, eşitlik, göç, göçmenlik, görev bilinci, hukukun üstünlüğü, iş birliği, mültecilik, özgürlük, paylaşma, sorumluluk, üretme, vergi bilinci vb.

ÇOCUK DÜNYASI

Çocuk kültürü, çocuk hakları, çocuk müzesi, dijital oyunlar, eğlence, geleneksel çocuk oyunları, hayal, hobiler, keşif, lunapark, merak, mizah, okul, oyun, oyuncak, rüya, sokak oyunları vb.

Metin Sayısı ve Metin Türlerine İlişkin Açıklamalar

Türkçe dersinde temel dil becerilerinin kazandırılmasında metinlerden yararlanılır. Metinlerin seçiminde aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

- Tüm sınıf düzeylerinde 8 tema ve her temada 4 metin kullanılacaktır. Bu metinlerin 3'ü okuma 1'i dinleme / izleme metnidir. Böylece kitap bütününde toplamda 32 okuma ve dinleme / izleme metni kullanılacaktır.

Tablo 4. Sınıf Düzeylerine Göre Metin Türlerinin Dağılımı

TÜRLER	5	6	7	8
BİLGİLENDİRİCİ METİNLER				
Anı	+	+	+	+
Biyografiler, Otobiyografiler	+	+	+	+
Blog	+	+	+	+
Dilekçe	+	+	+	+
Efemera ve Broşür (Liste, diyagram, tablo, grafik, kroki, harita, afiş vb. karma içerikli metinler)	+	+	+	+
e-posta	+	+	+	+
Günlük	+	+	+	+
Haber Metni, Reklam	+	+	+	+
Kartpostal	+			
Kılavuzlar (Kullanım kılavuzları, tarifname, talimatnameler vb.)	+	+	+	+
Gezi Yazısı	+	+	+	+
Makale / Fıkra / Söyleşi / Deneme	+	+	+	+
Mektup	+	+	+	+
Özlü Sözler (Vecize, atasözü, deyim, aforizma, duvar yazıları, motto, döviz vb.)	+	+	+	+
Sosyal Medya Mesajları	+	+	+	+
HİKÂYE EDİCİ METİNLER				
Çizgi Roman	+	+	+	+
Fantastik	+	+	+	+
Fabl	+	+	+	+
Hikâye	+	+	+	+
Karikatür	+	+	+	+
Masal / Efsane / Destan	+	+	+	+
Mizahi Fıkra	+	+	+	+
Roman	+	+	+	+
Tiyatro	+	+	+	+
ŞİİR				
Şarkı / Türkü	+	+	+	+
Şiir	+	+	+	+

Ders Kitaplarına Alınacak Metinlerin Nitelikleri

Türkçe ders kitabına alınacak metinlerin aşağıdaki nitelikleri sağlaması gerekir:

1. Ders kitaplarına alanda yaygın olarak kabul görmüş yazar ve eserlerden, edebî ve kültürel değer taşıyan metinler alınmalıdır. Türk Cumhuriyetleri ve Balkan Türkleri edebiyatlarından eserlere yer verilmelidir.
2. Seçilen metinler ikincil aktarımlar yerine yazarın eserinden alınmalıdır.
3. Ders kitaplarında "Bu kitap için yazılmıştır." ifadesini içeren metinler kullanılmamalıdır. Yalnızca 1.sınıf ders kitaplarında ders kitabının yazarı / yazarları tarafından yazılan en fazla iki metne yer verilebilir. Ders kitabı yazarları tarafından gerekli durumlarda kitaptaki toplam metin sayısının %40'ını geçmemek kaydıyla metin yazılabilir.
4. Aynı yayınevine ait kitaplarda bir sınıf düzeyi için seçilen metin, başka bir sınıf düzeyinde kullanılmamalıdır.
5. Öğrencilerin duygu ve düşünce dünyasını zenginleştirmek amacıyla aynı yazar ve / veya şairlerden (serbest okuma metinleri hariç, ders kitabı yazarı / yazarları tarafından yazılan metinler dâhil) en fazla iki metin seçilmelidir.
6. Dünya edebiyatından seçilen metinler, doğru ve nitelikli çevirilerden alınmalıdır.
7. Ders kitabında temaları destekler nitelikte edebî ve estetik değer taşıyan serbest okuma metinlerine yer verilmelidir.
8. Tamamı ders kitabına alınamayacak uzunluktaki roman, hikâye, tiyatro, destan gibi türlerdeki eserlerden yapılan alıntılarda eserdeki bağlamın yakalanabilmesi için metnin başında eserin seçilen bölümüne kadar olan kısmın kısa özeti verilmelidir. Seçilen metnin eserin hangi bölümünden alındığına dair kısa bir açıklama yapılmalıdır.
9. Metinlerdeki eğitsel yönden uygun olmayan ifadeler (argo ve küfür, olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlar, cinsellik, şiddet vb. içeren unsurlar) metnin bütünlüğünü bozmamak kaydıyla çıkarılmalıdır.
10. Yazarın söyleyişinden ya da Türkçenin dönemselleşmiş özelliklerinden kaynaklı yazım farklılıkları hata olarak nitelendirilip düzeltilmez. Metin içerisinde yer alan dönemselleşmiş farklılıklara (yazım ve noktalama) yönelik açıklamalar dipnot şeklinde verilmelidir. Ayrıca bu hususlardan öğretim amaçlı olarak yararlanılabilir.
11. Ders kitabında gazete haberi, reklam, dilekçe, tutanak, özgeçmiş, ağ günlüğü (blog), sosyal medya uygulamalarında yer alan yazı türlerinde ders kitabının yazarı / yazarları tarafından üretilen metinler de kullanılabilir. Bu türler 3 ve 5. maddelerdeki açıklamalar kapsamında değerlendirilmez.
12. Metinlerde tema ve kazanımlara uygun olarak metnin bütünlüğü ve tutarlılığı korunmak kaydıyla bazı bölümler çıkarılarak kısaltmaya gidilebilir. Çıkarılan bölümler parantez içinde üç nokta ile gösterilmelidir.
13. Çeşitli metinler içinde yer alan kimi bağımsız ve kendi iç bütünlüğüne sahip anı, fıkra, anekdot vb. bölümler metin olarak seçilebilir.
14. Yazar ve şairlerin biyografilerinde yalnızca edebî yönleri ön plana çıkarılmalıdır.
15. Metinlerin seçiminde toplumsal değerler ve çocukların sosyal, duygusal ve akademik gelişimleri dikkate alınmalıdır.

3.5. DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI

Taslak ders kitaplarıyla ilgili ünite sayıları, bölüm sayıları, forma sayıları ve ebatları aşağıda verilmiştir:

Dersin Adı	En Fazla Forma Sayısı*	Ebadı
Türkçe Dersi 5. Sınıf	16	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 6. Sınıf	18	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 7. Sınıf	18	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 8. Sınıf	19	19,5 cm ve 27,5 cm

* Forma sayıları üst sınır olarak verilmiş olup daha az da olabilir.

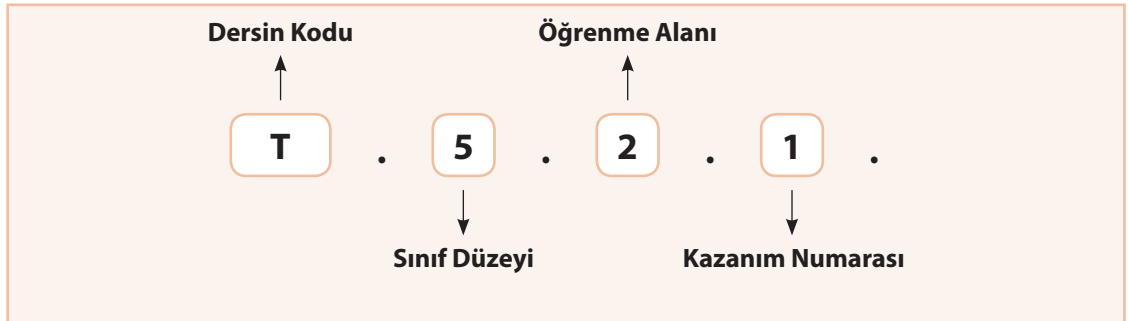
3.6. TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ YAPISI

Türkçe Dersi Öğretim Programı; giriş, öğretim programının uygulanması ve öğretim programının yapısı bölümlerinden oluşmaktadır.

Kazanımlar	Kazanım Sayısı			
	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
Dinleme / İzleme	23	26	29	29
Konuşma	24	24	25	25
Okuma	62	58	57	55
Yazma	36	34	35	36

3.6.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Tematik yaklaşımla hazırlanan Türkçe Dersi Öğretim Programında yer alan kazanımlar her sınıf düzeyi için dört temel dil becerisi altında gruplandırılmıştır. Kazanımların yapısı Şekil 4'te sunulmuştur.

Şekil 4. Kazanımların Yapısı

3.6.2. KAZANIMLAR VE AÇIKLAMALARI

Kazanımlar dinleme / izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine göre gruplandırılarak sınıf düzeylerine göre farklı başlıklar altında verilmiştir. Bazı kazanımların gerçekleştirilmesinde dikkat edilmesi gereken hususlar, ilgili kazanımların altında açıklama olarak belirtilmiştir. Ayrıca sınıf düzeylerine göre sınırlılıklara da kazanım açıklamalarında yer verilmiştir.

5. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.5.1. DİNLEME / İZLEME

- T.5.1.1. Dinlediği / izlediği metnin görseli, içeriği ve başlığı arasındaki ilişkiyi analiz eder.
- T.5.1.2. Dinlediklerini / izlediklerini özetler.
- T.5.1.3. Dinlediklerinin / izlediklerinin konusunu kanıt göstererek bulur.
- T.5.1.4. Dinledikleri / izlediklerine yönelik sorulara kanıt göstererek cevap verir.
- T.5.1.5. Dinleme stratejilerini uygular.
Dinleme stratejilerini (dinleme öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- T.5.1.6. Konuşmacının sözlü olmayan iletilerini değerlendirir.
- T.5.1.7. Dinlediklerini / izlediklerini çözümlenmeye yönelik sorular sorar.
- T.5.1.8. Deyim, atasözü ve özdeyişlerin farklı sanat dallarındaki kullanımını tespit eder.
- T.5.1.9. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen, anlamını bilmediği kelime ve kelime grupları ile ilgili tahminlerinin doğruluğunu uygun beceri ve teknikleri kullanarak araştırır.
Tahminlerini bir disiplin uzmanı bakış açısıyla (çağrışım, benzetim, karşılaştırma ve kaynak taraması vb.) araştırmaları sağlanır.
- T.5.1.10. Dinlediği / izlediği hikâye edici metni özgün bir biçimde canlandırır.
Öğrencilerin kurguda değiştirme, uyarlama, birleştirme, kısaltma, abartma başka bir amaçla kullanma, yok etme ve yeniden düzenleme stratejilerini kullanmaları sağlanır.
- T.5.1.11. Dinledikleriyle / izledikleriyle ilgili sorunlara ilişkin çeşitli çözümler üretir.
- T.5.1.12. Dinlediklerine / izlediklerine farklı başlıklar önerir.
- T.5.1.13. Dinlediklerini / izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir.
Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen farklı görüş ve düşünceleri dikkate alması sağlanır.
- T.5.1.14. Dinlediklerinin / izlediklerinin ana fikri / ana duygusunu kanıtlar göstererek belirler.
- T.5.1.15. Dinlediklerinde / izlediklerinde verilen problemin çözümüne ilişkin proje taslağı hazırlar.
- T.5.1.16. Dinledikleri / izlediklerindeki benzerlik veya farklılıkları sınıflandırır.
- T.5.1.17. Dinlediği / izlediği metinde geçen mizah unsurlarını değerlendirir.

- T.5.1.18. Dinledikleri / izledikleri ile ilgili çıkarımlar yapar.
a) *Dinledikleri / izlediklerindeki durumlarla kendi yaşantıları arasında ilişki kurmaları sağlanır.*
b) *Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme; nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.*
- T.5.1.19. Dinlediklerini / izlediklerini karşılaştırır.
Bakış açısı ve mesajı karşılaştırmaları sağlanır.
- T.5.1.20. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları belirler.
- T.5.1.21. Dinlediklerinde / izlediklerinde öne sürülen fikirleri kanıtlara dayanarak sorgular.
- T.5.1.22. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerinde geçen toplumsal sorunları belirler.
- T.5.1.23. Dinlediklerinde / izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını tespit eder.
Düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma ve benzetmenin belirlenmesi sağlanır.

T.5.2. KONUŞMA

- T.5.2.1. Kelimeleri ve kelime gruplarını anlamlarına uygun kullanır.
- T.5.2.2. Hazırlıksız konuşmalarını belirli bir mantık silsilesi içerisinde yapar.
Konuşmasında çok yönlü değerlendirme yapması teşvik edilir.
- T.5.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.
a) *Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.*
b) *İlgi duyduğu bir konuda araştırma yapmaları ve bunu etkili bir şekilde sunmaları sağlanır.*
c) *Toplumsal bir problemi çözmeye yönelik hazırladığı projeyi sunmaları sağlanır.*
- T.5.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Konuşma stratejilerini (konuşma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- T.5.2.5. Tartışmalarda görüşlerinin güçlü ve olumlu yönlerini öne çıkararak dinleyicileri ikna eder.
- T.5.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
- T.5.2.7. Konuşmalarında mizah unsurlarından yararlanır.
- T.5.2.8. Konuşmasında ortaya koyduğu varsayımlarla ilgili öz eleştiri yapar.
- T.5.2.9. Konuşmasında belirlediği bir problemin çözümü ile ilgili fikirler üretir.
- T.5.2.10. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.
- T.5.2.11. Konuşmasını örnek konuşma biçimleriyle karşılaştırarak güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirir.

- T.5.2.12. Konuşmalarında sıra dışı sorular sorar.
- T.5.2.13. Konuşmalarında mecazlara ve ironik ifadelere yer verir.
- T.5.2.14. Konuşmalarında tez / iddialar öne sürer.
- T.5.2.15. Konuşmalarında beden dili ile sesini uyumlu bir şekilde kullanır.
- T.5.2.16. Konuşmalarında kendini başka varlıkların yerine koyarak analogiler üretir.
- T.5.2.17. Konuşmasında bir problemi ayrıntılarıyla betimler.
- T.5.2.18. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönleriyle ilgili yapılan eleştirileri dikkate alır.
- T.5.2.19. Konuşmasında disiplinler arası bağlantılar kurar.
- T.5.2.20. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar.

Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için, içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma, bir fıkra, hikâye, anı anlatma gibi yollara başvurmaları sağlanır.

- T.5.2.21. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir.
- Bir konuşmanın deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir fıkra vb. unsurlarla zenginleştirebileceği vurgulanır.*
- T.5.2.22. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.
- T.5.2.23. Konuşmalarında bir disipline özgü kavramları kullanır.
- T.5.2.24. Konuşmalarında seçkin kişilerin hayatlarından alıntılar yapar.
- Bilim, sanat, spor gibi alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin hayatlarından alıntılar yapması teşvik edilir.*

T.5.3. OKUMA

Akıcı Okuma

- T.5.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz akıcı okur.
- T.5.3.2. İlgi duyduğu metinleri okur.
- a) Serbest okuma yapmaları sağlanır.
- b) Farklı disiplin ve türlerde metinler okuması sağlanır.
- c) İlgi duyduğu kitaplardan kitaplık oluşturması teşvik edilir.
- ç) Kütüphaneleri kullanmaları teşvik edilir.
- T.5.3.3. Akıcı okuma stratejilerini kullanır.
- Kelimeleri tanınması, doğru seslendirmesi, uygun hızda okuması ve prozodik özellikleri uygulaması sağlanır.*
- T.5.3.4. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.

- a) Öğrencilerin şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları sağlanır.
b) Öğrencilerin şiir okumaları ve ezberlemeleri teşvik edilir.

T.5.3.5. Okumasını akıcılık yönünden değerlendirir.

- a) Öğrencilerin okumalarını hız ve doğruluk yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.
b) Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.

T.5.3.6. Çoklu medya ortamlarındaki metinleri akıcı okur.

Metinler / sekmeler arasında hızlı geçiş yapmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.5.3.7. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını araştırır.

- a) Öğrencilerin kelimenin anlamını bağlamdan yola çıkarak tahmin etmeleri ve tahminlerini sözlükten kontrol etmeleri sağlanır.
b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır.

T.5.3.8. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.

T.5.3.9. Kökleri ve ekleri ayırt eder.

T.5.3.10. Yapım ekinin işlevlerini açıklar.

Yapım ekleri ezberletilmez, işlevleri sezdirilir. Kelime türetmenin mantığı kavratılır.

T.5.3.11. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.

T.5.3.12. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.5.3.13. İsim ve sıfat tamlamalarının metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.5.3.14. Edat, bağlaç ve ünlemlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.5.3.15. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.

T.5.3.16. Zamirlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.5.3.17. Okuduğu metindeki aynı kavram alanına giren sözcükleri belirler.

T.5.3.18. Okuduğu metindeki benzetme ve metafor içeren kelimeleri değerlendirir.

T.5.3.19. Okuduğu metinde geçen deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne olan katkısını değerlendirir.

T.5.3.20. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Konuşturma (intak) ve karşıtlık (tezat) söz sanatları verilir.

T.5.3.21. Anlatım bozukluklarını belirler.

Anlamla ilgili anlatım bozuklukları üzerinde durulur.

Anlama

- T.5.3.22. Okuma stratejilerini uygular.
Okuma stratejilerini (okuma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- T.5.3.23. Görsellerle ilgili özgün fikirler üretir.
- T.5.3.24. Metinle ilgili soruları kanıt göstererek / mantık yürüterek cevaplar.
Metin içi, metin dışı ve metinler arası bağlantılar kurması sağlanır.
- T.5.3.25. Bilgi kaynaklarını etkili şekilde kullanır.
- T.5.3.26. Metnin konusunu metinden kanıt göstererek belirler.
- T.5.3.27. Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar önerir.
- T.5.3.28. Metindeki görsel, sembolik ve sözel bilgilerden bütüncül bir anlam oluşturur.
- T.5.3.29. Metaforların, analogilerin ve ironilerin metnin anlamına olan katkısını yorumlar.
- T.5.3.30. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.
- T.5.3.31. Metinde ele alınan problemin çözümüne ilişkin proje hazırlar.
- T.5.3.32. Metindeki gerçek / hayal veya olgu / fikir unsurlarını kanıt göstererek yorumlar.
- T.5.3.33. Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder.
Öğrencilerin metne dair duygu ve düşüncelerini resim, müzik, drama vb. çalışmalara dönüştürerek sunmaları sağlanır.
- T.5.3.34. Metni çözülemeye yönelik sorular sorar.
- T.5.3.35. Metindeki hikâye unsurlarını analiz eder.
a) *Olay örgüsünü, şahıs ve varlık kadrosunu, zamanı, mekânı, bakış açısını, dil ve anlatım özelliklerini belirlemesi sağlanır.*
b) *Çatışma unsurlarını belirlemesi sağlanır.*
- T.5.3.36. Farklı metin türlerini karşılaştırır.
- T.5.3.37. Metindeki işlem basamaklarını uygular.
Talimatnamelerin uygulanması sağlanır.
- T.5.3.38. Metinler arasında karşılaştırma yapar.
Metinlerin tema, konu, olay örgüsü ve karakterler açısından karşılaştırılması sağlanır.
- T.5.3.39. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.
- T.5.3.40. Şiirin şekil özelliklerini açıklar.
Şiirde kafiye, redif gibi ahenk unsurları üzerinde durulur, ahenk unsurlarının türlerine değinilmez.

- T.5.3.41. Metnin ana fikri / ana duygusunu metinden kanıtlar göstererek belirler.
- T.5.3.42. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.
- T.5.3.43. Metinde kullanılan ima, ironi, mizah ve paradoksun metnin anlamına olan katkısını yorumlar.
- T.5.3.44. Medya metinlerini değerlendirir.
a) *İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlar.*
b) *Farklı türdeki medya metinlerinin amacını ve hedef kitlesini kanıt göstererek değerlendirir.*
- T.5.3.45. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.
Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma üzerinde durulur.
- T.5.3.46. Metindeki önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.
a) *Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.*
b) *Köprü metinlerin (hipertekst) dış bağlantı olduğu belirtilir.*
- T.5.3.47. Metinde kullanılan düşüncüyü geliştirme yollarını belirler.
- T.5.3.48. Grafik, tablo ve çizelgeleri yorumlar.
- T.5.3.49. Metindeki görüş, iddia ve varsayımların tutarlılığını sorgular.
- T.5.3.50. Okuduklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.
- T.5.3.51. Biyografisini okuduğu seçkin kişilerin mücadele ettikleri sorunları yorumlar.
Bilim, sanat, spor gibi alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin hedeflerine ulaşmada karşılaştığı sorunlar üzerine yorum yapmaları teşvik edilir.
- T.5.3.52. Birlikte okudukları bir metinle ilgili yorumlarını arkadaşlarıyla paylaşır.
a) *Öğrencilerle birlikte belirlenen bir metnin öğrencilere okutulması sağlanır.*
- T.5.3.53. Metindeki ikna edici unsurları belirler.
- T.5.3.54. Okuduğu bir metni yeniden yazmak için yapacağı değişiklikleri nedenleriyle açıklar.
- T.5.3.55. Metindeki bilgilerden hareketle genellemelere ulaşır.
- T.5.3.56. Okuduklarındaki açık ve örtük iletileri belirler.
- T.5.3.57. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.
- T.5.3.58. Metni yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.
- T.5.3.59. Metnin kurgusunu değiştirir.
Görsellerin değiştirilip hikâyenin yeniden kurgulanması sağlanır.

- T.5.3.60. Okuduğu metinlerdeki kahramanların özelliklerini birleştirerek yeni kahramanlar üretir.
- T.5.3.61. Okuduklarını özetler.
- T.5.3.62. Metni yorumlar.
- a) *Yazarın bakış açısını fark etmeleri, olayları ele alış şeklini yorumlamaları ve öğrencilerin metinle ilgili kendi bakış açılarını ifade etmeleri sağlanır.*
- b) *Metin içeriğinin yorumlanması sırasında metinlerdeki örneklere ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.*

T.5.4. YAZMA

- T.5.4.1. Yazılarında görsel, sembolik ve sözel bilgilerini kullanarak bütüncül bir anlam oluşturur.
- T.5.4.2. Yazdıklarını desteklemek için gerektiğinde grafik ve tablo kullanır.
- T.5.4.3. Yazılarında düzeltmeler yapar.
- a) *Anlam bütünlüğünü bozan ifadelerin belirlenmesi ve düzeltilmesi sağlanır, kavramsal olarak anlatım bozukluğu konusuna değinilmez.*
- b) *Yazılarını öğretmenin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmesi sağlanır.*
- c) *Yazdıklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yazdıkları üzerine yeniden çalışmaları ve gerçek potansiyellerini ortaya koymaları sağlanır.*
- ç) *Gereksiz tekrarların düzeltilmesi sağlanır.*
- T.5.4.4. Yazdıklarını paylaşır.
- a) *Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul / sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.*
- b) *Yazma yarışmalarına katılmaları teşvik edilir.*
- T.5.4.5. Farklı türlerde bilgilendirici metin yazar.
- a) *Öğrencilerin konu ve ana fikri belirlemeleri; giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinde yazacaklarının taslağını oluşturmaları ve ilk paragrafta amaçlarını ifade etmeleri sağlanır.*
- b) *Öğrenciler yazılarında günlük hayattan örnekler vermeleri için teşvik edilir.*
- c) *Haber metni, anı, gezi yazısı, biyografi, e-posta ve deneme yazmaları teşvik edilir.*
- T.5.4.6. Form yazıları yazar.
- Öğrenciler dilekçe, davetiye, tebrik kartı, rapor, tutanak gibi türleri yazmaları teşvik edilir.*
- T.5.4.7. Bir işin işlem basamaklarını yazar.
- T.5.4.8. Yazdığı başlığın metne uygunluğunu değerlendirir.
- T.5.4.9. Yazma stratejilerini uygular.
- Yazma stratejilerini (yazma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.*

- T.5.4.10. Sıra dışı konularla ilgili metin yazar.
- T.5.4.11. Bir metin türünü, başka bir metin türüne dönüştürür.
- T.5.4.12. Belirli bir konuda özgün şiir yazar.
Yazdığı şiirde imge oluşturması sağlanır.
- T.5.4.13. Yazılarında benzetme ve metafora yer verir.
- T.5.4.14. Yazdıklarını düzenler.
a) Öğretmenlerin de kendi yazılarıyla yazma çalışmalarına katılmaları beklenir.
b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.
c) Yazılarının güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek düzenlemesi sağlanır.
- T.5.4.15. Akranlarının yazdığı bir metni gözden geçirerek düzenler.
- T.5.4.16. Yazılarında ana fikri destekleyen yardımcı fikirlere yer verir.
- T.5.4.17. Yazılarında kullanmak için iddia, neden, kanıt ve bağlantı öğelerini içeren taslak hazırlar.
- T.5.4.18. Farklı türlerde hikâye edici metin yazar.
a) Öğrencilerin zaman, mekân, şahıs ve olay unsurlarını belirlemeleri, hikâyenin serim, düğüm ve çözüm bölümlerinde anlatacaklarının taslağını oluşturmaları sağlanır.
b) Masal, destan, hikâye ve senaryo yazmaları sağlanır.
- T.5.4.19. Yazılarında bir problemin çözümüne yönelik sıra dışı fikirler üretir.
- T.5.4.20. Yazılarında sembolleri, anahtar kelimeleri ve bir disipline özgü kavramları anlamlarına uygun kullanır.
- T.5.4.21. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
- T.5.4.22. Bir fikri / duyguyu / olayı / süreci ayrıntılandıran metin yazar.
- T.5.4.23. Bir metni yeniden yazar.
a) Öğrencilerin değiştirme, kısaltma, uyarılama, yok etme, birleştirme ve zıtlıkları kullanarak bir metni yeniden yazmaları sağlanır.
b) Öğrencilerin kendini kahramanların yerine koyarak bir hikâyeyi yeniden yazmaları sağlanır.
- T.5.4.24. Yazılarında ima, ironi, mizah ve paradoks içeren ifadeler kullanır.
- T.5.4.25. Yazıdaki duygu, düşünce ve görüşlerini desteklemek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.
- T.5.4.26. Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak yeniden düzenler.
- T.5.4.27. Yazdıklarının değeri konusunda gerekçeler sunarak başkalarını ikna eder.
- T.5.4.28. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

- T.5.4.29. Belirlediği değerlendirme ölçütleri doğrultusunda metin yazar.
- T.5.4.30. Yazılarında çelişkili kavramları birlikte kullanarak kişisel ve doğrudan analogiler üretir.
- T.5.4.31. Yazılarında bir fikri kanıtlamak için disiplinler arası bağlantılar kurar.
- T.5.4.32. Bilimsel süreçleri dikkate alarak proje önerisi yazar.
- a) *Proje konusunun problemlerini, neden çözümlenmesi gerektiğini, nasıl çözümleneceğine dair kanıt gösterme konusunda öğrencilerin değişik kaynaklardan araştırma yapmaları ve bunu raporlaştırmaları sağlanır.*
- b) *Projesini kabul ettirmek için ikna edici metinler yazmaları teşvik edilir.*
- T.5.4.33. Edebî metinlerle ilgili kişisel yorumlarını içeren yazılar yazar.
- T.5.4.34. Yazılarında sebep-sonuç ilişkisine bağlı olarak tahmin ve öngörülerde bulunur.
- T.5.4.35. Yazılarında kullandığı bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
- a) *İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.*
- b) *Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.*
- T.5.4.36. Dijital ortamlarda yazı yazar.
- a) *Blog, e-posta, e dergi, e-kitap vb. yazmaları teşvik edilir.*
- b) *Dijital ortamları tanıyıp bu ortamlardaki tehlikelere karşı alması gereken güvenlik tedbirlerini öğrenmeleri teşvik edilir.*

6. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.6.1. DİNLEME / İZLEME

- T.6.1.1. Dinlediği / izlediği metnin görseli, içeriği ve başlığını değerlendirir.
- T.6.1.2. Dinlediklerini / izlediklerini özetler.
- T.6.1.3. Dinlediklerinin / izlediklerinin konusunu kanıt göstererek bulur.
- T.6.1.4. Dinledikleri / izlediklerine yönelik sorulara kanıt göstererek cevap verir.
- T.6.1.5. Dinleme stratejilerini uygular.
- Dinleme stratejilerini (dinleme öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.*
- T.6.1.6. Konuşmacının sözlü olmayan iletileri ile konuşmanın içerik uyumunu değerlendirir.
- T.6.1.7. Dinlediklerini / izlediklerini çözümlmeye yönelik sorular sorar.
- T.6.1.8. Deyim, atasözü ve özdeyişlerin, farklı sanat dallarındaki kullanımını değerlendirir.

- T.6.1.9. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen bilmediği kelime ve kelime grupları ile ilgili tahminlerinin doğruluğunu uygun beceri ve teknikleri kullanarak araştırır.
Tahminlerini bir disiplin uzmanı bakış açısıyla (çağrışım, benzetim, karşılaştırma ve kaynak taraması vb.) araştırmaları sağlanır.
- T.6.1.10. Dinlediği / izlediği hikâye edici metni özgün bir biçimde canlandırır.
Öğrencilerin kurguda değiştirme, uyarlama, birleştirme, kısaltma, abartma başka bir amaçla kullanma, yok etme ve yeniden düzenleme stratejilerini kullanmaları sağlanır.
- T.6.1.11. Dinlediği / izlediği metindeki problemlerin çözümlerini ölçütlere göre değerlendirir.
- T.6.1.12. Dinlediklerini / izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir.
a) Çizgi film vb. izletilerek örtülü anlamlar hakkında çıkarımda bulunulması sağlanır.
b) Öğrencilerin dinlediklerindeki / izlediklerindeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.
- T.6.1.13. Dinlediklerinin / izlediklerinin ana fikri / ana duygusunu kanıtlar göstererek belirler.
- T.6.1.14. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki problemin çözümüne ilişkin proje hazırlar.
- T.6.1.15. Dinledikleri / izlediklerindeki benzerlik veya farklılıkları sınıflandırır.
- T.6.1.16. Dinlediği / izlediği metinde geçen mizah unsurlarını değerlendirir.
- T.6.1.17. Dinledikleri / izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.
a) Yazarın bakış açısını belirlemesi sağlanır.
b) Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme; nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.
- T.6.1.18. Dinledikleri / izlediklerini karşılaştırır.
Bakış açısı ve mesajı karşılaştırmaları sağlanır.
- T.6.1.19. Dinlediklerinde / izlediklerinde ana fikri destekleyici yardımcı fikirleri belirler.
- T.6.1.20. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerini değerlendirir.
Medya metinlerinin amacını ve kaynağını sorgulamaları sağlanır.
- T.6.1.21. Dinlediklerini / izlediklerini tür özelliklerine göre değerlendirir.
- T.6.1.22. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları belirler.
- T.6.1.23. Dinlediklerinde / izlediklerinde öne sürülen fikirleri kanıtlara dayanarak sorgular.
- T.6.1.24. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerinde geçen toplumsal sorunlara çözümler üretir.
- T.6.1.25. Dinlediklerinde / izlediklerinde başvurulan düşüncüyü geliştirme yollarını tespit eder.
Düşüncüyü geliştirme yollarından örneklendirme, tanık gösterme ve sayısal verilerden yararlanma belirlenir.
- T.6.1.26. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen ikna edici unsurları belirler.

T.6.2. KONUŞMA

- T.6.2.1. Kelimeleri ve kelime gruplarını anlamlarına uygun kullanır.
- T.6.2.2. Hazırlıksız konuşmalarını belirli bir mantık silsilesi içerisinde yapar.
Konuşmasında gelebilecek tepkiyi veya davranışı öngörmesinin önemi üzerinde durulur.
- T.6.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.
a) *Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.*
b) *İlgi duyduğu bir konuda araştırma yapmaları ve bunu etkili bir şekilde sunmaları sağlanır.*
c) *Toplumsal bir problemi çözmeye yönelik hazırladığı projeyi sunmaları sağlanır.*
- T.6.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Konuşma stratejilerini (konuşma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- T.6.2.5. Tartışmalarda görüşlerinin güçlü ve olumlu yönlerini öne çıkararak dinleyicileri ikna eder.
- T.6.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
- T.6.2.7. Konuşmalarında mizah unsurlarından yararlanır.
- T.6.2.8. Konuşmasında ortaya koyduğu varsayımları değerlendirir.
- T.6.2.9. Konuşmasında belirlediği bir problemin çözümü ile ilgili fikirler üretir.
- T.6.2.10. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.
- T.6.2.11. Konuşmasını örnek konuşma biçimleriyle karşılaştırarak güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirir.
- T.6.2.12. Konuşmalarında sıra dışı sorular sorar.
- T.6.2.13. Konuşmalarında mecazlara ve ironik ifadelere yer verir.
- T.6.2.14. Konuşmalarında ortaya koyduğu iddiaları neden-sonuç ilişkileriyle açıklar.
- T.6.2.15. Konuşmalarında beden dili ile sesini uyumlu bir şekilde kullanır.
- T.6.2.16. Konuşmalarında kendini başka varlıkların yerine koyarak analogiler üretir.
- T.6.2.17. Konuşmasında bir problemi ayrıntılarıyla betimler.
- T.6.2.18. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönleriyle ilgili yapılan eleştirileri dikkate alır.
- T.6.2.19. Konuşmasında disiplinler arası bağlantılar kurar.
- T.6.2.20. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar.
Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma, bir fıkra, hikâye, anı anlatma gibi yollara başvurmaları sağlanır.
- T.6.2.21. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir.

Bir konuşmanın deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir fıkra vb. unsurlarla zenginleştirebileceği vurgulanır.

T.6.2.22. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.

T.6.2.23. Konuşmalarında bir disipline özgü kavramlar kullanır.

T.6.2.24. Konuşmalarında seçkin kişilerin hayatlarından alıntılar yapar.

Bilim, sanat, spor gibi alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin hayatlarından alıntılar yapmaları teşvik edilir.

T.6.3. OKUMA

Akıcı Okuma

T.6.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz akıcı okur.

T.6.3.2. İlgi duyduğu metinleri okur.

- a) Serbest okuma yapmaları sağlanır.
- b) Farklı disiplin ve türlerde metinler okuması sağlanır.
- c) İlgi duyduğu kitaplardan kitaplık oluşturması teşvik edilir.
- ç) Kütüphaneleri kullanmaları teşvik edilir.

T.6.3.3. Akıcı okuma stratejilerini kullanır.

Kelimeleri tanıması, doğru seslendirmesi, uygun hızda okuması ve prozodik özellikleri uygulaması sağlanır.

T.6.3.4. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.

- a) Öğrencilerin şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları sağlanır.
- b) Öğrencilerin şiir okumaları ve ezberlemeleri teşvik edilir.

T.6.3.5. Okumasını akıcılık yönünden değerlendirir.

- a) Öğrencilerin okumalarını hız, doğruluk, kelime tanıma ve prozodi yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.
- b) Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.

T.6.3.6. Çoklu medya ortamlarındaki metinleri akıcı okur.

Metinler / sekmeler arasında hızlı geçiş yapmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.6.3.7. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını araştırır.

- a) Öğrencilerin kelimenin anlamını bağlamdan yola çıkarak tahmin etmeleri ve tahminlerini sözlükten kontrol etmeleri sağlanır.
- b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır.

- T.6.3.8. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.
- T.6.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.
a) *Fiil çekim ekleri (kip ve kişi ekleri) üzerinde durulur.*
b) *Fiillerde anlam kayması konusu üzerinde durulur.*
- T.6.3.10. Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.
İş (kılış), oluş ve durum fiillerinin anlam özellikleri üzerinde durulur.
- T.6.3.11. Basit, türemiş ve birleşik fiilleri ayırt eder.
- T.6.3.12. Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar.
- T.6.3.13. Okuduğu metindeki aynı kavram alanına giren sözcükleri belirler.
- T.6.3.14. Okuduğu metindeki benzetme ve metafor içeren kelimeleri değerlendirir.
- T.6.3.15. Okuduğu metinde geçen deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını değerlendirir.
- T.6.3.16. Metindeki söz sanatlarının metne katkısını değerlendirir.
Kişileştirme (teşhis), konuşurma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) söz sanatları verilir.
- T.6.3.17. Anlatım bozukluklarını belirler.
Anlamla ilgili anlatım bozuklukları üzerinde durulur.
- Anlama**
- T.6.3.18. Okuma stratejilerini uygular.
Okuma stratejilerini (okuma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- T.6.3.19. Görsellerle ilgili özgün fikirler üretir.
- T.6.3.20. Metinle ilgili soruları kanıt göstererek / mantık yürüterek cevaplar.
Metin içi, metin dışı ve metinler arası bağlantılar kurması sağlanır.
- T.6.3.21. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.
- T.6.3.22. Metnin konusunu metinden kanıt göstererek belirler.
- T.6.3.23. Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar önerir.
- T.6.3.24. Metindeki görsel, sembolik ve sözel bilgilerden bütüncül bir anlam oluşturur.
- T.6.3.25. Metaforların, analogilerin ve ironilerin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.
- T.6.3.26. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.
- T.6.3.27. Metinde ele alınan problemin çözümüne ilişkin proje hazırlar.
- T.6.3.28. Metindeki gerçek / hayal ve olgu / fikir unsurlarını analiz eder.

- T.6.3.29. Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder.
Öğrencilerin metne dair duygu ve düşüncelerini resim, müzik, drama vb. çalışmalara dönüştürerek sunmaları sağlanır.
- T.6.3.30. Metini çözümlmeye yönelik sorular sorar.
- T.6.3.31. Metindeki hikâye unsurlarını analiz eder.
Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.
- T.6.3.32. Farklı metin türlerini karşılaştırır.
- T.6.3.33. Metindeki işlem basamaklarını uygular.
Kullanım kılavuzları incelenir.
- T.6.3.34. Metinler arasında karşılaştırma yapar.
Bakış açısı ve mesajlar karşılaştırılır.
- T.6.3.35. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.
- T.6.3.36. Şiirin şekil özelliklerini açıklar.
Şiirde kafiye, redif gibi ahenk unsurları üzerinde durulur.
- T.6.3.37. Metnin ana fikri / ana duygusunu metinden kanıtlar göstererek belirler.
- T.6.3.38. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.
- T.6.3.39. Metinde kullanılan ima, ironi, mizah ve paradoksun metnin anlamına olan katkısını tartışır.
- T.6.3.40. Medya metinlerini değerlendirir.
a) İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır.
b) Farklı türdeki medya metinlerinin amacını ve hedef kitlesini kanıt göstererek değerlendirmeleri sağlanır.
- T.6.3.41. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.
Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma üzerinde durulur.
- T.6.3.42. Metindeki önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.
a) Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.
b) Köprü metinlerin (hipertekst) dış bağlantı olduğu belirtilir.
- T.6.3.43. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını tartışır.
- T.6.3.44. Grafik, tablo ve çizelgeleri yorumlar.
- T.6.3.45. Metindeki görüş, iddia ve varsayımların tutarlılığını değerlendirir.

- T.6.3.46. Okuduklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.
- T.6.3.47. Biyografisini okuduğu seçkin kişilerin mücadele ettikleri sorunları yorumlar.
- T.6.3.48. Birlikte okudukları bir metinle ilgili yorumlarını arkadaşlarıyla paylaşır.
a) Öğrencilerle birlikte belirlenen bir metnin öğrencilere okutulması sağlanır.
- T.6.3.49. Metindeki ikna edici unsurları belirler.
- T.6.3.50. Okuduğu bir metni yeniden yazmak için yapacağı değişiklikleri nedenleriyle açıklar.
- T.6.3.51. Metindeki bilgilerden hareketle, ulaştığı genellemeleri arkadaşlarıyla tartışır.
- T.6.3.52. Okuduklarındaki açık ve örtük iletilerin doğruluğunu tartışır.
- T.6.3.53. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
a) İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.
b) Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.
- T.6.3.54. Metni yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.
- T.6.3.55. Metnin kurgusunu değiştirir.
- T.6.3.56. Okuduğu metinlerdeki kahramanların özelliklerini birleştirerek yeni kahramanlar üretir.
- T.6.3.57. Okuduklarını özetler.
- T.6.3.58. Metni yorumlar.
a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.
b) Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.
c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

T.6.4. YAZMA

- T.6.4.1. Yazılarında görsel, sembolik ve sözel bilgilerini kullanarak bütüncül bir anlam oluşturur.
- T.6.4.2. Yazılarında düzeltmeler yapar.
a) Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır.
b) Yazılarını öğretmenin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmesi sağlanır.
c) Yazdıklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yazdıkları üzerine yeniden çalışmaları ve gerçek potansiyellerini ortaya koymaları sağlanır.
d) Gereksiz tekrarların düzeltilmesi sağlanır.

- T.6.4.3. Yazdıklarını paylaşır.
- a) Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul / sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.
- b) Yazma yarışmalarına katılması teşvik edilir.
- T.6.4.4. Farklı türlerde bilgilendirici metin yazar.
- a) Öğrencilerin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinde yazacaklarını belirleyerek bir metin taslağı oluşturmaları, düşünceyi geliştirme yollarını kullanmaları, yazılı ve çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunmaları sağlanır.
- b) Öğrenciler günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.
- c) Reklam metni, günlük, gezi yazısı, biyografi, e-posta, otobiyografi, sosyal medya mesajları ve deneme yazmaları teşvik edilir.
- T.6.4.5. Bir işin işlem basamaklarını yazar.
- T.6.4.6. Yazdığı başlığın metne uygunluğunu değerlendirir.
- T.6.4.7. Yazma stratejilerini uygular.
- Yazma stratejilerini (yazma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- T.6.4.8. Sıra dışı konularla ilgili metin yazar.
- T.6.4.9. Bir metin türünü başka bir metin türüne dönüştürür.
- T.6.4.10. Belirli bir konuda özgün şiir yazar.
- Arkadaşlarıyla ortak bir şiir yazmaları sağlanır.
- T.6.4.11. Yazılarında benzetme ve metafora yer verir.
- T.6.4.12. Yazdıklarını düzenler.
- a) Öğretmenlerin de kendi yazılarıyla yazma çalışmalarına katılmaları beklenir.
- b) Yazım ve noktalama kurallarına göre metni düzenlemesi sağlanır.
- T.6.4.13. Akranlarının yazdığı bir metni gözden geçirerek düzenler.
- T.6.4.14. Ek- fiili, işlevlerine uygun olarak kullanır.
- T.6.4.15. Yazılarında ana fikri destekleyen yardımcı fikirlere yer verir.
- T.6.4.16. Yazılarında kullanmak için iddia, neden, kanıt ve bağlantı öğelerini içeren taslak hazırlar.
- T.6.4.17. Farklı türlerde hikâye edici metin yazar.
- a) Öğrencilerin anlatımın türü ve konusuna göre gerçekçi veya hayalî öğeleri tasarlamaları, uyumlu bir zaman ve mekân kurgusu yapmaları, serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer vermeleri sağlanır.
- b) Öğrenciler yazım kılavuzundan yararlanmaya, günlük hayattan örnekler vermeye yönlendirilir.

- T.6.4.18. Yazılarında bir problemin çözümüne yönelik sıra dışı fikirler üretir.
- T.6.4.19. Yazılarında sembolleri, anahtar kelimeleri ve bir disipline özgü kavramları anlamlarına uygun kullanır.
- T.6.4.20. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
- T.6.4.21. Yazılarında ima, ironi, mizah ve paradoks içeren ifadeler kullanır.
- T.6.4.22. Yazılarındaki duygu, düşünce ve görüşlerini desteklemek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.
- T.6.4.23. Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak yeniden düzenler.
- T.6.4.24. Yazdıklarının değeri konusunda gerekçeler sunarak başkalarını ikna eder.
- T.6.4.25. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.
- T.6.4.26. Belirlediği değerlendirme ölçütleri doğrultusunda metin yazar.
- T.6.4.27. Yazılarında çelişkili kavramları birlikte kullanarak sembolik analogiler üretir.
- T.6.4.28. Yazılarında bir fikri kanıtlamak için disiplinler arası bağlantılar kurar.
- T.6.4.29. Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.
a) Öğrencilerin araştırma sonuçlarını, bilimsel süreç aşamalarını dikkate alarak yazmaları sağlanır.
b) Kaynak gösterme hakkında bilgi verilir.
- T.6.4.30. Edebî metinlerle ilgili kişisel yorumlarını içeren yazılar yazar.
- T.6.4.31. Yazılarında sebep-sonuç ilişkisine bağlı olarak tahmin ve öngörülerde bulunur.
- T.6.4.32. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.
- T.6.4.33. Yazılarında kullandığı bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.
- T.6.4.34. Dijital ortamlarda yazı yazar.
Blog, e-posta, e-dergi, e-kitap vb. yazmaları teşvik edilir.

7. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.7.1. DİNLEME / İZLEME

- T.7.1.1. Dinlediklerini / izlediklerini özetler.
- T.7.1.2. Dinlediği konuşmada konu akışını takip eder.
Dinlediği konuşmadaki temel kavramların ve ayrıntıların belirlenmesi sağlanır.

- T.7.1.3. Dinledikleri / izledikleri ile ilgili verdiği cevaplara öz eleştiri yapar.
Öğrencilerin verdiği cevapları sorgulamaları, varsa hatalarını düzeltmeleri sağlanır.
- T.7.1.4. Dinleme stratejilerini uygular.
Dinleme stratejilerini (dinleme öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- T.7.1.5. Konuşmacının sözlü olmayan iletilerinin kültürel boyutlarını araştırır.
- T.7.1.6. Dinlediklerini / izlediklerini yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.
- T.7.1.7. Deyim, atasözü, özdeyiş ve metaforların farklı sanat dallarına katkısını değerlendirir.
- T.7.1.8. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen bir kavramın, farklı disiplinlerdeki ortak özelliklerini belirler.
- T.7.1.9. Dinlediği / izlediği hikâye edici metni özgün bir biçimde canlandırır.
Kurguda değiştirme, uyarlama, birleştirme, kısaltma, abartma, başka bir amaçla kullanma, yok etme, yeniden düzenleme stratejilerini kullanmaları sağlanır.
- T.7.1.10. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki problemlerin çözümünde etkili olabilecek stratejiler geliştirir.
- T.7.1.11. Dinlediklerini / izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir.
a) *Öğrencilere medya metinleri dinletilerek / izletilerek medya metinlerindeki mesajların ve örtülü anlamların tespit edilmesine yönelik çalışmalar yaptırılır.*
b) *Öğrencilerin içeriklerdeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.*
c) *Medya metinlerinin hedef kitlesi ve amacının sorgulanması sağlanır.*
- T.7.1.12. Dinlediklerinin / izlediklerinin ana fikrini / ana duygusunu kanıtlar göstererek belirler.
- T.7.1.13. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki bireysel problemlerin çözümüne ilişkin proje hazırlar.
- T.7.1.14. Dinledikleri / izlediklerindeki benzerlik veya farklılıkları sınıflandırır.
- T.7.1.15. Dinlediği / izlediği metinde geçen mizahi unsurları değerlendirir.
- T.7.1.16. Dinledikleri / izledikleri ile ilgili çıkarımlar yapar.
Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.
- T.7.1.17. Bireysel sorunlarına dinleme / izleme yoluyla çözümler üretir.
- T.7.1.18. Konuları aynı olan dinleme / izleme metinlerini karşılaştırır.
Öğrencilerin metinleri yazarın bakış açısına (konuyu ele alış şekli) göre karşılaştırmaları sağlanır.
- T.7.1.19. Dinlediklerinde / izlediklerinde ana fikri destekleyici yardımcı fikirleri belirler.
- T.7.1.20. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerini değerlendirir.

Medya metinlerinin amacını ve kaynağını sorgulamaları sağlanır.

- T.7.1.21. Dinlediklerini / izlediklerini tür özelliklerine göre değerlendirir.
- T.7.1.22. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları sorgular.
- T.7.1.23. Dinlediklerinde / izlediklerinde öne sürülen fikirleri kanıtlara dayanarak sorgular.
- T.7.1.24. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerinde geçen toplumsal sorunlara çözümler üretir.
- T.7.1.25. Dinlediklerinde / izlediklerinde başvuru düşünceyi geliştirme yollarının metne katkısını sorgular.
- T.7.1.26. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen ikna edici unsurları belirler.
- T.7.1.27. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki açık ve örtük iletileri belirler.
- T.7.1.28. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen imgeleri belirler.
- T.7.1.29. Dinlediklerini / izlediklerini ön bilgileriyle karşılaştırır.

T.7.2. KONUŞMA

- T.7.2.1. Kelimeleri ve kelime gruplarını anlamlarına uygun kullanır.
- T.7.2.2. Hazırlıksız konuşmalarını belirli bir mantık silsilesi içerisinde yapar.
Konuşmasında hazır-cevap olması teşvik edilir.
- T.7.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.
 - a) *Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.*
 - b) *İlgi duyduğu bir konuda araştırma yapmaları ve bunu etkili bir şekilde sunmaları sağlanır.*
 - c) *Toplumsal ya da bireysel bir problemi çözmeye yönelik hazırladığı projeyi sunmaları sağlanır.*
 - ç) *Bireysel bir problemi çözmeye yönelik hazırladığı projeyi sunmaları sağlanır.*
- T.7.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.
Konuşma stratejilerini (konuşma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- T.7.2.5. Tartışmalarda görüşlerinin güçlü ve olumlu yönlerini öne çıkararak dinleyicileri ikna eder.
- T.7.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
- T.7.2.7. Konuşmalarında mizah unsurlarından yararlanır.
- T.7.2.8. Konuşmasında ortaya koyduğu varsayımları değerlendirir.
- T.7.2.9. Konuşmasında belirlediği bir problemin çözümü ile ilgili fikirler üretir.
- T.7.2.10. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

- T.7.2.11. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirir.
- T.7.2.12. Konuşmalarında sıra dışı sorular sorar.
- T.7.2.13. Konuşmalarında mecazlara ve ironik ifadelere yer verir.
- T.7.2.14. Konuşmalarında tez ve iddialarını kanıtlarla destekler.
- T.7.2.15. Konuşmalarında beden dili ile sesini uyumlu bir şekilde kullanır.
- T.7.2.16. Konuşmalarında kendini başka varlıkların yerine koyarak analogiler üretir.
- T.7.2.17. Konuşmasında bir problemi ayrıntılarıyla betimler.
- T.7.2.18. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönleriyle ilgili yapılan eleştirileri dikkate alır.
- T.7.2.19. Konuşmasında disiplinler arası bağlantılar kurar.
- T.7.2.20. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar.
- Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için, içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma, bir fıkra, hikâye, anı anlatma gibi yollara başvurmaları sağlanır.*
- T.7.2.21. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir.
- Bir konuşmanın deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir fıkra, söz sanatları, istatistiklerden yararlanma vb. unsurlarla zenginleştirebileceği vurgulanır.*
- T.7.2.22. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.
- T.7.2.23. Konuşmalarında bir disipline özgü kavramlar kullanır.
- T.7.2.24. Konuşmalarında seçkin kişilerin hayatlarından alıntılar yapar.
- Bilim, sanat, spor gibi alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin hayatlarından alıntılar yapmaları teşvik edilir.*
- T.7.2.25. Bir disipline özgü yapacağı konuşmayı konuşma kurallarına göre değerlendirir.

T.7.3. OKUMA

Akıcı Okuma

- T.7.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz akıcı okur.
- T.7.3.2. İlgi duyduğu metinleri okur.
- a) Serbest okuma yapmaları sağlanır.
- b) Farklı disiplin ve türlerde metinler okuması sağlanır.
- c) İlgi duyduğu kitaplardan kitaplık oluşturmaya teşvik edilir.
- ç) Kütüphaneleri kullanmaları teşvik edilir.
- T.7.3.3. Akıcı okuma stratejilerini kullanır.

Kelimeleri tanınması, doğru seslendirmesi, uygun hızda okuması ve prozodik özellikleri uygulaması sağlanır.

T.7.3.4. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.

a) Öğrencilerin şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları sağlanır.

b) Öğrencilerin şiir okumaları ve ezberlemeleri teşvik edilir.

T.7.3.5. Okumasını akıcılık yönünden değerlendirir.

a) Öğrencilerin okumalarını hız, doğruluk, kelime tanıma, prozodi ve anlama yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.

b) Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.

T.7.3.6. Çoklu medya ortamlarındaki metinleri akıcı okur.

Metinler arasında hızlı geçiş yapmaları ve bilgiyi bütünleştirmeleri sağlanır.

Söz Varlığı

T.7.3.7. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını araştırır.

a) Öğrencilerin kelimenin anlamını bağlamdan yola çıkarak tahmin etmeleri ve tahminlerini sözlükten kontrol etmeleri sağlanır.

b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır.

T.7.3.8. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.

T.7.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.

Fiilimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.

T.7.3.10. Okuduğu metindeki bir kavramın farklı disiplinlerdeki anlamlarını yorumlar.

T.7.3.11. Okuduğu metinde geçen deyim, atasözü ve özdeyişlerin yerine bağlama uygun başka deyim, atasözü ve özdeyişler önerir.

T.7.3.12. Metindeki söz sanatlarının metne katkısını değerlendirir.

Kişileştirme (teşhis), konuşurma (intak), karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa), hatırlatma (telmih), dokundurma (tariz) söz sanatları verilir.

T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını belirler.

Dil bilgisiyile ilgili anlatım bozuklukları üzerinde durulur.

Anlama

T.7.3.14. Okuma stratejilerini uygular.

Okuma stratejilerini (okuma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.

T.7.3.15. Metinle ilgili soruları kanıt göstererek / mantık yürüterek cevaplar.

Metin içi, metin dışı ve metinler arası bağlantılar kurması sağlanır.

- T.7.3.16. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.
- T.7.3.17. Metnin konusunu metinden kanıt göstererek belirler.
- T.7.3.18. Metindeki görsel, sembolik ve sözel bilgilerden bütüncül bir anlam oluşturur.
- T.7.3.19. Metaforların, analogilerin ve ironilerin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.
- T.7.3.20. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.
- T.7.3.21. Metinde ele alınan bireysel bir problemin çözümüne ilişkin proje hazırlar.
- T.7.3.22. Metindeki disipline konuların ilgi çekiciliğini değerlendirir.
- T.7.3.23. Metindeki gerçek / hayal veya olgu / fikir unsurlarını kanıt göstererek değerlendirir.
- T.7.3.24. Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder.
Öğrencilerin metne dair duygu ve düşüncelerini resim, müzik, drama vb. çalışmalara dönüştürerek sunmaları sağlanır.
- T.7.3.25. Metini çözümlmeye yönelik sorular sorar.
- T.7.3.26. Metindeki hikâye unsurları üzerine değerlendirmeler yapar.
Değerlendirmenin hikâye haritası kullanılarak yapılması sağlanır.
- T.7.3.27. İlgi duyduğu metin türü / türleri ile yazılmış eserler üzerine araştırma yapar.
a) Öğrencilerin araştırmalarıyla tür bilgilerini derinleştirmeleri; tür, eser, yazar ilişkisini fark etmeleri sağlanır.
b) Öğrencilerin beğendiği türdeki eserlerden arşiv oluşturmaları sağlanır.
- T.7.3.28. Metinler arasında karşılaştırmalar yapar.
Aynı metnin çeviri, farklı baskı vb. özellikleri itibarıyla karşılaştırılması sağlanır.
- T.7.3.29. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.
- T.7.3.30. Şiirdeki ahenk unsurlarının anlama katkısını açıklar.
Ölçü, kafiye, redif, nakarat; ses, kelime, kelime grubu tekrarı, ses akışı, iç ritim vb. unsurları üzerinde durulur.
- T.7.3.31. Metnin ana fikrini / ana duygusunu metinden kanıtlar göstererek belirler.
- T.7.3.32. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.
- T.7.3.33. Metinde kullanılan ima, ironi mizah ve paradoksun metnin anlamına olan katkısını tartışır.
- T.7.3.34. Medya metinlerini değerlendirir.
a) İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır.
b) Farklı türdeki medya metinlerinin amacını ve hedef kitesini kanıt göstererek değerlendirmesi sağlanır.

- T.7.3.35. Metinlerin yazılı hâli ile medya sunumlarını karşılaştırır.
a) *Hikâye, masal, fıkra gibi metinlerin; çizgi film, animasyon gibi medya sunumları ile karşılaştırması sağlanır.*
b) *Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönlerinden karşılaştırılması sağlanır.*
- T.7.3.36. Okudukları ile ilgili çıkarımlarını değerlendirir.
- T.7.3.37. Metindeki önemli noktaların farklı vurgulanış biçimlerini kavrar.
Köprü metinlerin (hipertekst) dış bağlantı olduğu belirtilir.
- T.7.3.38. Metinde kullanılan düşüncüyü geliştirme yollarının metne katkısını çözümler.
- T.7.3.39. Grafik, tablo ve çizelgeleri değerlendirir.
- T.7.3.40. Metindeki görüş, iddia ve varsayımların tutarlılığını değerlendirir.
- T.7.3.41. Okuduklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.
- T.7.3.42. Biyografisini okuduğu seçkin kişilerin üretkenliğini destekleyen özelliklerini yorumlar.
Yazarların farklı disiplinlere (tarih, coğrafya, felsefe vb.) ait birikimlerinin eserlerine katkısı fark ettirilir.
- T.7.3.43. Birlikte okudukları bir metinle ilgili yorumlarını arkadaşlarıyla paylaşır.
a) *Öğrencilerle birlikte belirlenen bir metnin okutulması sağlanır.*
b) *Metindeki ikna edici unsurları belirler.*
- T.7.3.44. Metindeki ikna edici unsurları yorumlar.
- T.7.3.45. Metindeki bilgilerden hareketle ulaştığı genellemeleri arkadaşlarıyla eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.
- T.7.3.46. Okuduklarındaki açık ve örtük iletilerin doğruluğunu tartışır.
- T.7.3.47. Metindeki millî, manevi, evrensel değerler ile siyasi, tarihi, mitolojik unsurları belirler.
- T.7.3.48. Bir konuyla ilgili metinler arasındaki farklılıkları belirleyerek akılcı kararlar verir.
Farklı yazarların bakış açısı ve fikir ayrılıklarını değerlendirmeleri sağlanır.
- T.7.3.49. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
a) *İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.*
b) *Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.*
- T.7.3.50. Metni yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.
- T.7.3.51. Okuduğu metni yeniden kurgular.
- T.7.3.52. Okuduğu metinlerdeki kahramanların özelliklerini birleştirerek yeni kahramanlar üretir.
- T.7.3.53. Okuduklarını özetler.

T.7.3.54. Metni yorumlar.

Yazarın bakış açısı, öznel ve nesnel yaklaşımlar ele alınır.

T.7.3.55. Okuduğu makaleyi, akıl yürütme stratejilerini kullanarak değerlendirir.

T.7.4. YAZMA

T.7.4.1. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.

T.7.4.2. Cümle türlerini tanıır.

Kavramsal tanımlamalara girilmez.

T.7.4.3. Yazılarında düzeltmeler yapar.

a) *Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır.*

b) *Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmesi sağlanır.*

c) *Yazdıklarına yapılan eleştiriler karşısında duygularını yönetmesi teşvik edilir.*

ç) *Yazdıklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yazdıkları üzerine yeniden çalışmaları ve gerçek potansiyellerini ortaya koymaları sağlanır.*

T.7.4.4. Yazdıklarını paylaşır.

a) *Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul ve sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.*

b) *Yazma yarışmalarına katılması teşvik edilir.*

T.7.4.5. Farklı türlerde bilgilendirici metin yazar.

a) *Öğrencilerin belirledikleri bir konu ve ana fikir etrafında giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir metin taslağı oluşturmaları, gelişme bölümünde düşünceleri geliştirme yollarını kullanarak görüşlerini ifade etmeleri, görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunmaları, sonuç bölümünde ise görüşlerini sonuca bağlamaları sağlanır.*

b) *Öğrencilerin günlük hayattan örnekler vermesi teşvik edilir.*

c) *Araştırma raporu, reklam metni, afiş, broşür, poster, dilekçe, makale, fıkra, deneme yazmaları teşvik edilir.*

T.7.4.6. Yazdığı başlığın metne uygunluğunu değerlendirir.

T.7.4.7. Yazma stratejilerini uygular.

Yazma stratejilerini (yazma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.

T.7.4.8. Sıra dışı konularla ilgili metin yazar.

T.7.4.9. Bir metin türünü, başka bir metin türüne dönüştürür.

T.7.4.10. Belirli bir konuda özgün şiir yazar.

- Bir şiire atışma ve nazire yoluyla yeni bir şiirle karşılık vermeleri teşvik edilir.*
- T.7.4.11. Yazdıklarını düzenler.
a) *Öğretmenlerin de kendi yazılarıyla yazma çalışmalarına katılmaları beklenir.*
b) *Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.*
- T.7.4.12. Akranlarının yazdığı bir metni gözden geçirerek düzenler.
- T.7.4.13. Fiillerin çatı özelliklerinin anlama olan katkısını kavrar.
Kavramsal tanımlamalara girilmeden anlamsal farklılıklara değinilir.
- T.7.4.14. Yazılarında ana fikri destekleyen yardımcı fikirlere yer verir.
- T.7.4.15. Tezlerini / iddialarını kanıtlamak için ikna edici metinler yazar.
- T.7.4.16. Farklı türlerde hikâye edici metin yazar.
a) *Olay ve durum hikâyesi, senaryo vb. metinler yazmaları teşvik edilir.*
b) *Yazılarında fantastik unsurlara yer vermesi sağlanır.*
- T.7.4.17. Yazılarında gerçek yaşam problemlerinin çözümüne yer verir.
- T.7.4.18. Yazılarında bilinen bir olay, durum veya fikirten yola çıkarak yeni olay, durum ve fikirler üretir.
- T.7.4.19. Yazılarında sembolleri, anahtar kelimeleri ve bir disipline özgü kavramları anlamlarına uygun kullanır.
- T.7.4.20. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
- T.7.4.21. Yazılarında ima, ironi, mizah ve paradoks içeren ifadeler kullanır.
- T.7.4.22. Yazılarında anlatımı etkili kılmak için atasözü, deyim ve özdeyişler kullanır.
- T.7.4.23. Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak yeniden düzenler.
- T.7.4.24. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.
- T.7.4.25. Nesnel değerlendirme ölçütleri doğrultusunda metin yazar.
- T.7.4.26. Yazılarında çelişkili kavramları birlikte kullanarak sembolik analogiler üretir.
- T.7.4.27. Yazılarında bir fikri kanıtlamak için disiplinler arası bağlantılar kurar.
- T.7.4.28. Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.
a) *Öğrencilerin araştırma sonuçlarını bilimsel süreç aşamalarını dikkate alarak yazmaları sağlanır.*
b) *Kaynak gösterme hakkında bilgi verilir.*

- T.7.4.29. Edebî metinlerle ilgili eleştiri yazıları yazar.
- T.7.4.30. Yazılarında sebep-sonuç ilişkisine bağlı olarak tahmin ve öngörülerde bulunur.
- T.7.4.31. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.
- T.7.4.32. Yazılarında söz sanatlarını kullanır.
Öğrencilerin yazılarında benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuşurma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) sanatlarını kullanması teşvik edilir.
- T.7.4.33. Yazılarında kullandığı bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.
- T.7.4.34. Dijital ortamlarda yazı yazar.
Blog / e-posta / e dergi / e-kitap vb. yazmaları teşvik edilir.

8. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.8.1. DİNLEME / İZLEME

- T.8.1.1. Dinlediklerini / izlediklerini özetler.
- T.8.1.2. Dinlediği konuşmada konu akışını takip eder.
Dinlediği konuşmadaki temel kavramların ve ayrıntıların belirlenmesi sağlanır.
- T.8.1.3. Dinledikleri / izledikleri ile ilgili verdiği cevaplara ilişkin öz eleştiri yapar.
Öğrencilerin verdiği cevapları sorgulamaları, varsa hatalarını düzeltmeleri sağlanır.
- T.8.1.4. Dinleme stratejilerini uygular.
Dinleme stratejilerini (dinleme öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- T.8.1.5. Konuşmacının sözlü olmayan iletilerinin kültürel boyutlarını araştırır.
- T.8.1.6. Dinlediklerini / izlediklerini yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.
- T.8.1.7. Deyim, atasözü, özdeyiş ve metaforların, farklı sanat dallarına katkısını değerlendirir.
- T.8.1.8. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen bir kavram hakkındaki bilgisini, disiplinin kurallarına göre değerlendirir.
- T.8.1.9. Dinlediği / izlediği hikâye edici metni özgün bir biçimde canlandırır.
Kurguda değiştirme, uyarlama, birleştirme, kısaltma, abartma, başka bir amaçla kullanma, yok etme, yeniden düzenleme stratejilerini kullanmaları sağlanır.
- T.8.1.10. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki problemlerin çözümünde etkili olabilecek stratejiler geliştirir.
- T.8.1.11. Dinlediklerini / izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir.

- a) *Medya metinlerindeki örtülü anlamı belirlemesi sağlanır.*
- b) *Medya metninin hedef kitlesi ve amacının sorgulanması sağlanır.*
- T.8.1.12. Dinlediklerinin / izlediklerinin ana fikri / ana duygusunu kanıtlar göstererek belirler.
- T.8.1.13. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki toplumsal ve bireysel problemlerin çözümüne ilişkin proje hazırlar.
- T.8.1.14. Dinledikleri / izlediklerindeki benzerlik veya farklılıkları sınıflandırır.
- T.8.1.15. Dinlediği / izlediği metinde geçen mizah unsurlarını değerlendirir.
- T.8.1.16. Dinledikleri / izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.
Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme; nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.
- T.8.1.17. Bireysel sorunlarına dinleme / izleme yoluyla çözümler üretir.
- T.8.1.18. Konuları aynı olan dinleme / izleme metinlerini karşılaştırır.
Öğrencilerin metinleri tür ve içerik yönünden karşılaştırmaları sağlanır.
- T.8.1.19. Dinlediklerinde / izlediklerinde ana fikri destekleyici yardımcı fikirleri belirler.
- T.8.1.20. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerini değerlendirir.
Medya metninin amacını ve kaynağını sorgulamaları sağlanır.
- T.8.1.21. Dinlediklerini / izlediklerini tür özelliklerine göre değerlendirir.
- T.8.1.22. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları sorgular.
- T.8.1.23. Dinlediklerinde / izlediklerinde öne sürülen fikirleri kanıtlara dayanarak sorgular.
- T.8.1.24. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerinde geçen toplumsal sorunlara çözümler üretir.
- T.8.1.25. Dinlediklerinde / izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarının metne katkısını sorgular.
- T.8.1.26. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen ikna edici unsurları belirler.
- T.8.1.27. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki açık ve örtük iletileri belirler.
- T.8.1.28. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen imgelerin metne katkısını değerlendirir.
- T.8.1.29. Dinledikleri / izledikleri ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.8.2. KONUŞMA

- T.8.2.1. Kelimeleri ve kelime gruplarını anlamına uygun kullanır.
- T.8.2.2. Hazırlıksız konuşmalarını belirli bir mantık silsilesi içerisinde yapar.
Konuşmasında zıtlıkları, terslikleri vb. durumları esprili bir dille ifade etmesine teşvik edilir.

T.8.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.

a) Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.

b) İlgili duyduğu bir konuda araştırma yapmaları ve bunu etkili bir şekilde sunmaları sağlanır.

c) Toplumsal ya da bireysel bir problemi çözmeye yönelik hazırladığı projeyi sunmaları sağlanır.

ç) Bireysel bir problemi çözmeye yönelik hazırladığı projeyi sunmaları sağlanır.

T.8.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.

Konuşma stratejilerini (konuşma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.

T.8.2.5. Tartışmalarda görüşlerinin güçlü ve olumlu yönlerini öne çıkararak dinleyicileri ikna eder.

T.8.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.8.2.7. Konuşmalarında mizahi unsurlardan yararlanır.

T.8.2.8. Konuşmasında ortaya koyduğu varsayımları değerlendirir.

T.8.2.9. Konuşmasında belirlediği bir problemin çözümü ile ilgili fikirler üretir.

T.8.2.10. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

T.8.2.11. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirir.

T.8.2.12. Konuşmalarında sıra dışı sorular sorar.

T.8.2.13. Konuşmalarında mecazlara ve ironik ifadelere yer verir.

T.8.2.14. Konuşmalarında tez ve iddialarını kanıtlarla destekler.

T.8.2.15. Konuşmalarında beden dili ile sesini uyumlu bir şekilde kullanır.

T.8.2.16. Konuşmalarında kendini başka varlıkların yerine koyarak analogiler üretir.

T.8.2.17. Konuşmasında bir problemi ayrıntılarıyla betimler.

T.8.2.18. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönleriyle ilgili yapılan eleştirileri dikkate alır.

T.8.2.19. Konuşmasında disiplinler arası bağlantılar kurar.

T.8.2.20. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar.

Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma, bir fıkra, hikâye, anı anlatma gibi yollara başvurmaları sağlanır.

T.8.2.21. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir.

Konuşmasını, deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir fıkra, söz sanatları, istatistiklerden yararlanma vb. unsurlarla zenginleştirebileceği vurgulanır.

T.8.2.22. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.

- T.8.2.23. Konuşmalarında bir disipline özgü kavramlar kullanır.
- T.8.2.24. Konuşmalarında seçkin kişilerin hayatlarından alıntılar yapar.
- T.8.2.25. Bir disipline özgü yapacağı konuşmayı, konuşma kurallarına göre değerlendirir.

T.8.3. OKUMA

Akıcı Okuma

- T.8.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz akıcı okur.
- T.8.3.2. İlgi duyduğu metinleri okur.
- a) *Serbest okuma yapmaları sağlanır.*
- b) *Farklı disiplin ve türlerde metinler okuması sağlanır.*
- c) *İlgi duyduğu kitaplardan kitaplık oluşturmaya teşvik edilir.*
- ç) *Kütüphane kullanımı, teşvik edilir.*
- T.8.3.3. Akıcı okuma stratejilerini kullanır.
- Kelimeleri tanınması, doğru seslendirmesi, uygun hızda okuması ve prozodik özellikleri uygulaması sağlanır.*
- T.8.3.4. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.
- a) *Öğrencilerin şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları sağlanır.*
- b) *Öğrencilerin şiir okumaları ve ezberlemeleri teşvik edilir.*
- T.8.3.5. Okumasını akıcılık yönünden değerlendirir.
- a) *Öğrencilerin okumalarını hız, doğruluk, kelime tanıma, prozodi ve anlama yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.*
- b) *Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.*
- T.8.3.6. Çoklu medya ortamlarındaki metinleri akıcı okur.
- Metinler arasında hızlı geçiş yapmaları ve bilgiyi bütünleştirmeleri sağlanır.*

Söz Varlığı

- T.8.3.7. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını araştırır.
- a) *Öğrencilerin kelimenin anlamını bağlamdan yola çıkarak tahmin etmeleri ve tahminlerini sözlükten kontrol etmeleri sağlanır.*
- b) *Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır.*
- T.8.3.8. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.
- T.8.3.9. Okuduğu metindeki bir kavramın farklı disiplinlerdeki anlamlarını yorumlar.

- T.8.3.10. Okuduğu metinde geçen deyim, atasözü ve özdeyişlerin yerine bağlama uygun başka deyim, atasözü ve özdeyişler önerir.
- T.8.3.11. Metindeki söz sanatlarının metne katkısını değerlendirir.
Kişileştirme (teşhis), konuşurma (intak), karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa), hatırlatma (telmih), dokundurma (tariz) ve uygunluk (tenasüp) söz sanatları verilir.
- T.8.3.12. Anlatım bozukluklarını belirler.
Anlama
- T.8.3.13. Okuma stratejilerini uygular.
Okuma stratejilerini (okumaöncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
- T.8.3.14. Metinle ilgili soruları kanıt göstererek / mantık yürüterek cevaplar.
Metin içi, metin dışı ve metinler arası bağlantılar kurması sağlanır.
- T.8.3.15. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.
- T.8.3.16. Metnin konusunu metinden kanıt göstererek belirler.
- T.8.3.17. Metindeki görsel, sembolik ve sözel bilgilerden bütüncül bir anlam oluşturur.
- T.8.3.18. Metaforların, analogilerin ve ironilerin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.
- T.8.3.19. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.
- T.8.3.20. Metinde ele alınan toplumsal bir problemin çözümüne ilişkin proje hazırlar.
- T.8.3.21. Metindeki disipline ait problemlerin zorluğunu değerlendirir.
- T.8.3.22. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları değerlendirir.
- T.8.3.23. Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarıyla ifade eder.
Öğrencilerin metne dair duygu ve düşüncelerini resim, müzik, drama vb. çalışmalarla dönüştürerek sunmaları sağlanır.
- T.8.3.24. Metni çözümlemeye yönelik sorular sorar.
- T.8.3.25. Metindeki hikâye unsurları üzerine değerlendirmeler yapar.
- T.8.3.26. İlgili duyduğu metin türü / türleri ile yazılmış eserler üzerine araştırma yapar.
a) Öğrencilerin beğendiği türdeki eserlerden arşiv oluşturmaları sağlanır.
- T.8.3.27. Metinler arasında karşılaştırma yapar.
- T.8.3.28. Metindeki anlatım tekniklerinin işlevlerini belirler.
Anlatım teknikleri olarak (gösterme, tahkiye etme, özetleme, geriye dönüş, diyalog, iç konuşma, iç çözümleme, bilinç akışı, pastiş, parodi, ironi vb.) verilir.
- T.8.3.29. Şiirdeki ahenk unsurlarının anlama katkısını açıklar.

Ölçü, kafiye, redif, nakarat; ses, kelime, kelime grubu tekrarı, ses akışı,, iç ritim vb. unsurları üzerinde durulur.

- T.8.3.30. Metnin ana fikrini / ana duygusunu, metinden kanıtlar göstererek belirler.
- T.8.3.31. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.
- T.8.3.32. Metinde kullanılan ima, ironi, mizah ve paradoksun metnin anlamına olan katkısını tartışır.
- T.8.3.33. Medya metinlerini değerlendirir.
- T.8.3.34. Edebî eserin yazılı metni ile medya sunumunu karşılaştırır.
Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönünden karşılaştırılması sağlanır.
- T.8.3.35. Okudukları ile ilgili çıkarımlarını değerlendirir.
- T.8.3.36. Metindeki önemli noktaların farklı vurgulanış biçimlerini kavrar.
Köprü metinlerin (hipertekst) dış bağlantı olduğu belirtilir.
- T.8.3.37. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarının metne katkısını değerlendirir.
- T.8.3.38. Grafik, tablo ve çizelgeleri değerlendirir.
- T.8.3.39. Metindeki görüş, iddia ve varsayımların tutarlılığını değerlendirir.
- T.8.3.40. Okuduklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.
- T.8.3.41. Biyografisini okuduğu seçkin kişilerin üretkenliğini destekleyen özelliklerini değerlendirir.
Yazarların farklı disiplinlere (tarih, coğrafya, felsefe vb.) ait birikimlerinin eserlerine katkısı fark ettirilir.
- T.8.3.42. Birlikte okudukları bir metinle ilgili yorumlarını arkadaşlarıyla paylaşır.
a) *Öğrencilerle birlikte belirlenen bir metnin okutulması sağlanır.*
b) *Edebiyat halkası yöntemiyle öğrencilerin metinle ilgili yorum yapmaları sağlanır.*
- T.8.3.43. Metindeki ikna edici unsurları değerlendirir.
- T.8.3.45. Metinden hareketle ulaştığı genellemeleri arkadaşlarıyla eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.
- T.8.3.46. Okuduklarındaki açık ve örtük iletilerin doğruluğunu tartışır.
- T.8.3.47. Metindeki milli, manevi, evrensel değerler ile siyasi, tarihi, mitolojik unsurları belirler.
- T.8.3.49. Bir konuyla ilgili metinler arasındaki farklılıkları belirleyerek akılcı kararlar verir.
Farklı yazarların bakış açısı ve fikir ayrılıklarını değerlendirmeleri sağlanır.
- T.8.3.50. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
a) *Blog ve şahsi internet sayfalarındaki bilgilerin güvenilirliği konusunda çalışmalar yapılır.*
- T.8.3.51. Metni yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.

- T.8.3.52. Okuduğu metinlerdeki kahramanların özelliklerini birleştirerek yeni kahramanlar üretir.
- T.8.3.53. Okuduklarını özetler.
- T.8.3.54. Metni yorumlar.
- a) *Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.*
- b) *Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.*
- c) *Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.*
- T.8.3.55. Okuduğu makaleyi akıl yürütme stratejilerini kullanarak değerlendirir.

T.8.4. YAZMA

- T.8.4.1. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.
- T.8.4.2. Farklı cümle yapılarını ve türlerini kullanır.
- Bir yazıda basit, birleşik, sıralı, bağlı, eksilteli, devrik, kurallı cümle; isim cümlesi ve fiil cümlesi şeklinde farklı cümle yapıları veya türlerinin kullanılmasının metne katkısı vurgulanır.*
- T.8.4.3. Yazılarında düzeltmeler yapar.
- a) *Dil bilgisine dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır.*
- b) *Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltmesi sağlanır.*
- c) *Yazdıklarına yapılan eleştiriler karşısında duygularını yönetmesi teşvik edilir.*
- ç) *Yazdıklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yazdıkları üzerine yeniden çalışmaları ve gerçek potansiyellerini ortaya koymaları sağlanır.*
- T.8.4.4. Yazdıklarını paylaşır.
- a) *Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul / sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.*
- b) *Yazma yarışmalarına katılması teşvik edilir.*
- T.8.4.6. Yazdığı başlığın metne uygunluğunu değerlendirir.
- T.8.4.7. Yazma stratejilerini uygular.
- Yazma stratejilerini (yazma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.*
- T.8.4.8. Sıra dışı konularla ilgili metin yazar.
- T.8.4.9. Bir metin türünü başka bir metin türüne dönüştürür.
- T.8.4.10. Belirli bir konuda özgün şiir yazar.
- Bireysel veya toplumsal konulara yönelik şiir yazması teşvik edilir.*
- T.8.4.11. Yazdıklarını düzenler.

- a) *Öğretmenlerin de kendi yazılarıyla yazma çalışmalarına katılmaları beklenir.*
- T.8.4.12. Akranlarının yazdığı bir metni gözden geçirerek düzenler.
- T.8.4.13. Fiillerin çatı özelliklerine uygun kullanır.
Kavram tanımlarına girilmeden anlamsal farklılıklara değinilir.
- T.8.4.14. Yazılarında ana fikri destekleyen yardımcı fikirlere yer verir.
- T.8.4.15. Tezlerini / iddialarını kanıtlamak için ikna edici metinler yazar.
- T.8.4.16. Farklı türlerde hikâye edici metin yazar.
a) *Olay ve durum hikâyesi, senaryo vb. metinler yazmaları teşvik edilir.*
b) *Yazılarında fantastik unsurlara yer vermesi sağlanır.*
c) *Çatışma unsurları oluşturmaları teşvik edilir.*
- T.8.4.17. Yazılarında kişisel, yerel, ulusal veya evrensel gerçek yaşam problemlerinin çözümüne yer verir.
- T.8.4.18. Yazılarında bilinen bir olay, durum veya fikirden yola çıkarak yeni olay, durum ve fikirler üretir.
- T.8.4.19. Yazılarında sembolleri, anahtar kelimeleri ve bir disipline özgü kavramları anlamlarına uygun kullanır.
- T.8.4.20. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.
- T.8.4.21. Yazılarında ima, ironi, mizah ve paradoks içeren ifadeler kullanır.
- T.8.4.22. Yazılarında anlatımı etkili kılmak için atasözü, deyim ve özdeyişler kullanır.
- T.8.4.23. Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak yeniden düzenler.
- T.8.4.24. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.
- T.8.4.25. Nesnel değerlendirme ölçütleri doğrultusunda metin yazar.
- T.8.4.26. Yazılarında çelişkili kavramları birlikte kullanarak sembolik analogiler üretir.
- T.8.4.27. Yazılarında bir fikri kanıtlamak için disiplinler arası bağlantılar kurar.
- T.8.4.28. Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.
a) *Öğrencilerin araştırma sonuçlarını bilimsel süreç aşamalarını dikkate alarak yazmaları sağlanır.*
b) *Kaynak gösterme hakkında bilgi verilir.*
- T.8.4.29. Yazma sürecindeki zorlukların üstesinden gelebilmek için geliştirdiği stratejileri kullanır.
- T.8.4.30. Edebî metinlerle ilgili eleştirilerini içeren yazılar yazar.
- T.8.4.31. Yazılarında sebep-sonuç ilişkisine bağlı olarak tahmin ve öngörülerde bulunur.

T.8.4.32. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.

T.8.4.33. Yazılarında söz sanatlarını kullanır.

Öğrencilerin yazılarında benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuşurma(intak), karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa) ve dokundurma (tariz) sanatlarını kullanması teşvik edilir.

T.8.4.34. Yazılarında geleneksel anlatıları kullanır.

Mit, halk hikâyesi, menkıbe, destan ve efsanelerden yararlanmaları sağlanır.

T.8.4.35. Yazılarında kullandığı bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.

İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.

T.8.4.36. Dijital ortamlarda yazı yazar.

Blog, e-posta, e dergi, e-kitap vb. yazmaları teşvik edilir.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p style="text-align: center;">T.5.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.5.1.1. Dinlediği / izlediği metnin görseli, içeriği ve başlığı arasındaki ilişkiyi analiz eder.</p> <p>T.5.1.2. Dinlediklerini / izlediklerini özetler.</p> <p>T.5.1.3. Dinlediklerinin / izlediklerinin konusunu kanıt göstererek bulur.</p> <p>T.5.1.4. Dinledikleri / izlediklerine yönelik sorulara kanıt göstererek cevap verir.</p> <p>T.5.1.5. Dinleme stratejilerini uygular. <i>Dinleme stratejilerini (dinleme öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.5.1.6. Konuşmacının sözlü olmayan iletişimlerini değerlendirir.</p>	<p style="text-align: center;">T.6.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.6.1.1. Dinlediği / izlediği metnin görseli, içeriği ve başlığını değerlendirir.</p> <p>T.6.1.2. Dinlediklerini / izlediklerini özetler.</p> <p>T.6.1.3. Dinlediklerinin / izlediklerinin konusunu kanıt göstererek bulur.</p> <p>T.6.1.4. Dinledikleri / izlediklerine yönelik sorulara kanıt göstererek cevap verir.</p> <p>T.6.1.5. Dinleme stratejilerini uygular. <i>Dinleme stratejilerini (dinleme öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.6.1.6. Konuşmacının sözlü olmayan iletişimlerini değerlendirir.</p>	<p style="text-align: center;">T.7.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.7.1.1. Dinlediklerini / izlediklerini özetler.</p> <p>T.7.1.2. Dinlediği konuşmada konu akışını takip eder. <i>Dinlediği konuşmadaki temel kavramların ve ayrıntıların belirlenmesi sağlanır.</i></p> <p>T.7.1.3. Dinledikleri / izledikleri ile ilgili verdiği cevaplara öz eleştiri yapar. <i>Öğrencilerin verdiği cevapları sorgulamaları, varsa hatalarını düzeltmeleri sağlanır.</i></p> <p>T.7.1.4. Dinleme stratejilerini uygular. <i>Dinleme stratejilerini (dinleme öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.7.1.5. Konuşmacının sözlü olmayan iletişimlerinin kültürel boyutlarını araştırır.</p> <p>T.7.1.6. Dinlediklerini / izlediklerini yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.</p>	<p style="text-align: center;">T.8.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.8.1.1. Dinlediklerini / izlediklerini özetler.</p> <p>T.8.1.2. Dinlediği konuşmada konu akışını takip eder. <i>Dinlediği konuşmadaki temel kavramların ve ayrıntıların belirlenmesi sağlanır.</i></p> <p>T.8.1.3. Dinledikleri / izledikleri ile ilgili verdiği cevaplara öz eleştiri yapar. <i>Öğrencilerin verdiği cevapları sorgulamaları, varsa hatalarını düzeltmeleri sağlanır.</i></p> <p>T.8.1.4. Dinleme stratejilerini uygular. <i>Dinleme stratejilerini (dinleme öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.8.1.5. Konuşmacının sözlü olmayan iletişimlerinin kültürel boyutlarını araştırır.</p> <p>T.8.1.6. Dinlediklerini / izlediklerini yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.5.1.7. Dinlediklerini / izlediklerini çözümlmeye yönelik sorular sorar.</p> <p>T.5.1.8. Deyim, atasözü ve özdeyişlerin farklı sanat dallarındaki kullanımını tespit eder.</p> <p>T.5.1.9. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen bilmediği kelime ve kelime grupları ile ilgili tahminlerinin doğruluğunu uygun beceri ve teknikleri kullanarak araştırır.</p> <p><i>Tahminlerini bir disiplin uzmanı bakış açısıyla (çağrışım, benzetim, karşılaştırma ve kaynak taraması vb.) araştırmaları sağlar.</i></p> <p>T.5.1.10. Dinlediği / izlediği hikâye edici metni özgün bir biçimde canlandırır.</p> <p><i>Öğrencilerin kurguda değiştirme, uyarılama, birleştirme, kısaltma, abartma, başka bir amaçla kullanma, yok etme ve yeniden düzenleme stratejilerini kullanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.5.1.11. Dinledikleriyle / izledikleriyle ilgili sorunlara ilişkin çeşitli çözümler üretir.</p>	<p>T.6.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.6.1.7. Dinlediklerini / izlediklerini çözümlmeye yönelik sorular sorar.</p> <p>T.6.1.8. Deyim, atasözü ve özdeyişlerin farklı sanat dallarındaki kullanımını değerlendirir.</p> <p>T.6.1.9. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen bilmediği kelime ve kelime grupları ile ilgili tahminlerinin doğruluğunu uygun beceri ve teknikleri kullanarak araştırır.</p> <p><i>Tahminlerini bir disiplin uzmanı bakış açısıyla (çağrışım, benzetim, karşılaştırma ve kaynak taraması vb.) araştırmaları sağlar.</i></p> <p>T.6.1.10. Dinlediği / izlediği hikâye edici metni özgün bir biçimde canlandırır.</p> <p><i>Öğrencilerin kurguda değiştirme, uyarılama, birleştirme, kısaltma, abartma, başka bir amaçla kullanma, yok etme ve yeniden düzenleme stratejilerini kullanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.6.1.11. Dinlediği / izlediği metindeki problemlerin çözümlerini ölçütlere göre değerlendirir.</p>	<p>T.7.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.7.1.7. Deyim, atasözü, özdeyiş ve metaforların farklı sanat dallarına (sinema, resim, müzik vb.) katkısını değerlendirir.</p> <p>T.7.1.8. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen bir kavramın farklı disiplinlerdeki ortak özelliklerini belirler.</p> <p>T.7.1.9. Dinlediği / izlediği hikâye edici metni özgün bir biçimde canlandırır.</p> <p><i>Kurguda değiştirme, uyarılama, birleştirme, kısaltma, abartma, başka bir amaçla kullanma, yok etme, yeniden düzenleme stratejilerini kullanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.7.1.10. Dinlediklerinde / izlediklerindeki problemlerin çözümünde etkili olabilecek stratejiler geliştirir.</p> <p>T.7.1.11. Dinlediklerini / izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir.</p> <p>a) Öğrencilere medya metinleri dinletilerek / izletilerek bunlardaki mesajların ve örtülü anlamların tespit edilmesine yönelik çalışmalar yapılır.</p> <p>b) Öğrencilerin içeriklerdeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.</p> <p>c) Medya metinlerinin hedef kitlesi ve amacının sorgulanması sağlanır.</p>	<p>T.8.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.8.1.7. Deyim, atasözü, özdeyiş ve metaforların farklı sanat dallarına (sinema, resim, müzik vb.) katkısını değerlendirir.</p> <p>T.8.1.8. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen bir kavram hakkındaki bilgisini, disiplinin kurallarına göre değerlendirir.</p> <p>T.8.1.9. Dinlediği / izlediği hikâye edici metni özgün bir biçimde canlandırır.</p> <p><i>Kurguda değiştirme, uyarılama, birleştirme, kısaltma, abartma, başka bir amaçla kullanma, yok etme, yeniden düzenleme stratejilerini kullanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.8.1.10. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki problemlerin çözümünde etkili olabilecek stratejiler geliştirir.</p> <p>T.8.1.11. Dinlediklerini / izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir.</p> <p>a) Medya metinlerindeki örtülü anlamları belirlemesi sağlanır.</p> <p>b) Medya metinlerinin hedef kitlesi ve amacının sorgulanması sağlanır.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.5.1.12. Dinlediklerine / izlediklerine farklı başlıklar önerir.</p> <p>T.5.1.13. Dinlediklerini / izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir. <i>Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen farklı görüş ve düşünceleri dikkate alması sağlanır.</i></p> <p>T.5.1.14. Dinlediklerinin / izlediklerinin ana fikri / ana duygusunu kanıtlar göstererek belirler.</p> <p>T.5.1.15. Dinlediklerinde / izlediklerinde verilen problemin çözümüne ilişkin proje taslağı hazırlar.</p> <p>T.5.1.16. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki benzerlik veya farklılıkları sınıflandırır.</p> <p>T.5.1.17. Dinlediği / izlediği metinde geçen mizah unsurlarını değerlendirir.</p>	<p>T.6.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.6.1.12. Dinlediklerini / izlediklerini eleştirel bakış açısıyla değerlendirir. a) <i>Çizgi film vb. izletilerek örtülü anlamlar hakkında çıkarımda bulunulması sağlanır.</i> b) <i>Öğrencilerin dinlediklerindeki / izlediklerindeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.</i></p> <p>T.6.1.13. Dinlediklerinin / izlediklerinin ana fikri / ana duygusunu kanıtlar göstererek belirler.</p> <p>T.6.1.14. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki problemlerin çözümüne ilişkin proje hazırlar.</p> <p>T.6.1.15. Dinledikleri / izlediklerindeki benzerlikleri veya farklılıkları sınıflandırır.</p> <p>T.6.1.16. Dinlediği / izlediği metinde geçen mizahi unsurları değerlendirir.</p> <p>T.6.1.17. Dinledikleri / izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar. a) <i>Yazarın bakış açısını belirlemesi sağlanır.</i> b) <i>Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örnekleme, nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.</i></p>	<p>T.7.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.7.1.12. Dinlediklerinin / izlediklerinin ana fikrini / ana duygusunu kanıtlar göstererek belirler.</p> <p>T.7.1.13. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki bireysel problemlerin çözümüne ilişkin proje hazırlar.</p> <p>T.7.1.14. Dinledikleri / izlediklerindeki benzerlikleri veya farklılıkları sınıflandırır.</p> <p>T.7.1.15. Dinlediği / izlediği metinde geçen mizahi unsurları değerlendirir.</p> <p>T.7.1.16. Dinledikleri / izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar. <i>Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örnekleme nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.</i></p> <p>T.7.1.17. Bireysel sorunlara dinleme / izleme yoluyla çözümler üretir.</p>	<p>T.8.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.8.1.12. Dinlediklerinin / izlediklerinin ana fikri / ana duygusunu kanıtlar göstererek belirler.</p> <p>T.8.1.13. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki toplumsal ve bireysel problemlerin çözümüne ilişkin proje hazırlar.</p> <p>T.8.1.14. Dinledikleri / izlediklerindeki benzerlikleri veya farklılıkları sınıflandırır.</p> <p>T.8.1.15. Dinlediği / izlediği metinde geçen mizahi unsurları değerlendirir.</p> <p>T.8.1.16. Dinledikleri / izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar. <i>Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örnekleme, nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.</i></p> <p>T.8.1.17. Bireysel sorunlara dinleme / izleme yoluyla çözümler üretir.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.5.1.18. Dinledikleriyle / izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.</p> <p>a) <i>Dinledikleri / izlediklerindeki durumlarla kendi yaşantıları arasında ilişki kumaları sağlar.</i></p> <p>b) <i>Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme; nesnel-öznel, koşul, abartma ve duygu belirten ifadeler gibi çıkarımlar yapılması sağlar.</i></p> <p>T.5.1.19. Dinlediklerini / izlediklerini karşılaştırır.</p> <p><i>Bakış açısı ve mesajı karşılaştırmaları sağlar.</i></p> <p>T.5.1.20. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları belirler.</p> <p>T.5.1.21. Dinlediklerinde / izlediklerinde öne sürülen fikirleri kanıtlara dayanarak sorgular.</p> <p>T.5.1.22. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerinde geçen toplumsal sorunları belirler.</p>	<p>T.6.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.6.1.18. Dinledikleri / izlediklerini karşılaştırır. <i>Bakış açısı ve mesajı karşılaştırmaları sağlar.</i></p> <p>T.6.1.19. Dinlediklerinde / izlediklerinde ana fikri destekleyici yardımcı fikirleri belirler.</p> <p>T.6.1.20. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerini değerlendirir. <i>Medya metninin amacını ve kaynağını sorgulamaları sağlar.</i></p> <p>T.6.1.21. Dinlediklerini / izlediklerini tür özelliklerine göre değerlendirir.</p> <p>T.6.1.22. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları belirler.</p>	<p>T.7.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.7.1.18. Konuları aynı olan dinleme / izleme metinlerini karşılaştırır. <i>Öğrencilerin metinleri yazarm bakış açısına (konuyu ele alış şekli) göre karşılaştırmaları sağlar.</i></p> <p>T.7.1.19. Dinlediklerinde / izlediklerinde ana fikri destekleyici yardımcı fikirleri belirler.</p> <p>T.7.1.20. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerini değerlendirir. <i>Medya metninin amacını ve kaynağını sorgulamaları sağlar.</i></p> <p>T.7.1.21. Dinlediklerini / izlediklerini tür özelliklerine göre değerlendirir.</p> <p>T.7.1.22. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları sorgular.</p>	<p>T.8.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.8.1.18. Konuları aynı olan dinleme / izleme metinlerini karşılaştırır. <i>Öğrencilerin metinleri tür ve içerik yönünden karşılaştırmaları sağlar.</i></p> <p>T.8.1.19. Dinlediklerinde / izlediklerinde ana fikri destekleyici yardımcı fikirleri belirler.</p> <p>T.8.1.20. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerini değerlendirir. <i>Medya metninin amacını ve kaynağını sorgulamaları sağlar.</i></p> <p>T.8.1.21. Dinlediklerini / izlediklerini tür özelliklerine göre değerlendirir.</p> <p>T.8.1.22. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki iddiaları ve bu iddialarla ilgili varsayımları sorgular.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.5.1.23. Dinlediklerinde / izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını tespit eder.</p> <p><i>Düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma ve benzetmenin belirlenmesi sağlanır.</i></p>	<p>T.6.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.6.1.23. Dinlediklerinde / izlediklerinde öne sürülen fikirleri kanıtlara dayanarak sorgular.</p> <p>T.6.1.24. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerinde geçen toplumsal sorunlara çözümler üretir.</p> <p>T.6.1.25. Dinlediklerinde / izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını tespit eder.</p> <p><i>Düşünceyi geliştirme yollarından örneklerdirme, tamik gösterme ve sayısal verilerden yararlanma belirlenir.</i></p> <p>T.6.1.26. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen ikna edici unsurları belirler.</p>	<p>T.7.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.7.1.23. Dinlediklerinde / izlediklerinde öne sürülen fikirleri kanıtlara dayanarak sorgular.</p> <p>T.7.1.24. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerinde geçen toplumsal sorunlara çözümler üretir.</p> <p>T.7.1.25. Dinlediklerinde / izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarının metne katkısını sorgular.</p> <p>T.7.1.26. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen ikna edici unsurları belirler.</p> <p>T.7.1.27. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki açık ve örtük iletileri belirler.</p> <p>T.7.1.28. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen imgeleri belirler.</p> <p>T.7.1.29. Dinlediklerini / izlediklerini ön bilgilerle karşılaştırır.</p>	<p>T.8.1. DİNLEME / İZLEME</p> <p>T.8.1.23. Dinlediklerinde / izlediklerinde öne sürülen fikirleri kanıtlara dayanarak sorgular.</p> <p>T.8.1.24. Dinledikleri / izledikleri medya metinlerinde geçen toplumsal sorunlara çözümler üretir.</p> <p>T.8.1.25. Dinlediklerinde / izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarının metne katkısını sorgular.</p> <p>T.8.1.26. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen ikna edici unsurları belirler.</p> <p>T.8.1.27. Dinlediklerindeki / izlediklerindeki açık ve örtük iletileri belirler.</p> <p>T.8.1.28. Dinlediklerinde / izlediklerinde geçen imgelerin metne katkısını değerlendirir.</p> <p>T.8.1.29. Dinledikleriyle / izledikleriyle ön bilgileri arasında bağlantı kurar.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.5.2. KONUŞMA	T.6.2. KONUŞMA	T.7.2. KONUŞMA	T.8.2. KONUŞMA
T.5.2.1. Kelimeleri ve kelime gruplarını anlamlarına uygun kullanır.	T.6.2.1. Kelimeleri ve kelime gruplarını anlamlarına uygun kullanır.	T.7.2.1. Kelimeleri ve kelime gruplarını anlamlarına uygun kullanır.	T.8.2.1. Kelimeleri ve kelime gruplarını anlamlarına uygun kullanır.
T.5.2.2. Hazırlıksız konuşmalarını belirli bir mantık silsilesi içerisinde yapar. Konuşmasında çok yönlü değerlendirme yapması teşvik edilir.	T.6.2.2. Hazırlıksız konuşmalarını belirli bir mantık silsilesi içerisinde yapar. Konuşmasında gelebilecek tepkiyi veya davranışı öngörmesinin önemi üzerinde durulur.	T.7.2.2. Hazırlıksız konuşmalarını belirli bir mantık silsilesi içerisinde yapar. Konuşmasında hazırcı cevap olması teşvik edilir.	T.8.2.2. Hazırlıksız konuşmalarını belirli bir mantık silsilesi içerisinde yapar. Konuşmasında zıtlıkları, terslikleri vb. durumları esprili bir dille ifade etmeye teşvik edilir.
T.5.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.	T.6.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.	T.7.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.	T.8.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.
a) Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.	a) Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.	a) Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.	a) Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.
b) İlgili duyduğu bir konuda araştırma yapmaları ve bunu etkili bir şekilde sunmaları sağlanır.	b) İlgili duyduğu bir konuda araştırma yapmaları ve araştırmalarını etkili bir şekilde sunmaları sağlanır.	b) İlgili duyduğu bir konuda araştırma yapmaları ve araştırmalarını etkili bir şekilde sunmaları sağlanır.	b) İlgili duyduğu bir konuda araştırma yapmaları ve araştırmalarını etkili bir şekilde sunmaları sağlanır.
c) Toplumsal bir problemi çözmeye yönelik hazırladığı projeyi sunmaları sağlanır.	c) Toplumsal bir problemi çözmeye yönelik hazırladığı projeyi sunmaları sağlanır.	c) Toplumsal ya da bireysel bir problemi çözmeye yönelik hazırladığı projeyi sunmaları sağlanır.	c) Toplumsal ya da bireysel bir problemi çözmeye yönelik hazırladığı projeyi sunmaları sağlanır.
T.5.2.4. Konuşma stratejilerini uygular. Konuşma stratejilerini (konuşma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.	T.6.2.4. Konuşma stratejilerini uygular. Konuşma stratejilerini (konuşma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.	T.7.2.4. Konuşma stratejilerini uygular. Konuşma stratejilerini (konuşma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.	T.8.2.4. Konuşma stratejilerini uygular. Konuşma stratejilerini (konuşma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.
T.5.2.5. Tartışmalarda görüşlerinin güçlü ve olumlu yönlerini öne çıkararak dinleyicileri ikna eder.	T.6.2.5. Tartışmalarda görüşlerinin güçlü ve olumlu yönlerini öne çıkararak dinleyicileri ikna eder.	T.7.2.5. Tartışmalarda görüşlerinin güçlü ve olumlu yönlerini öne çıkararak dinleyicileri ikna eder.	T.8.2.5. Tartışmalarda görüşlerinin güçlü ve olumlu yönlerini öne çıkararak dinleyicileri ikna eder.
T.5.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.	T.6.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.	T.7.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.	T.8.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.5.2. KONUŞMA	T.6.2. KONUŞMA	T.7.2. KONUŞMA	T.8.2. KONUŞMA
T.5.2.7. Konuşmalarında mizahi unsurlardan yararlanır.	T.6.2.7. Konuşmalarında mizahi unsurlardan yararlanır.	T.7.2.7. Konuşmalarında mizahi unsurlardan yararlanır.	T.8.2.7. Konuşmalarında mizahi unsurlardan yararlanır.
T.5.2.8. Konuşmasında ortaya koyduğu varsayımlarla ilgili öz eleştirii yapar.	T.6.2.8. Konuşmasında ortaya koyduğu varsayımları değerlendirir.	T.7.2.8. Konuşmasında ortaya koyduğu varsayımları değerlendirir.	T.8.2.8. Konuşmasında ortaya koyduğu varsayımları değerlendirir.
T.5.2.9. Konuşmasında belirlediği bir problemin çözümü ile ilgili fikirler üretir.	T.6.2.9. Konuşmasında belirlediği bir problemin çözümü ile ilgili fikirler üretir.	T.7.2.9. Konuşmasında belirlediği bir problemin çözümü ile ilgili fikirler üretir.	T.8.2.9. Konuşmasında belirlediği bir problemin çözümü ile ilgili fikirler üretir.
T.5.2.10. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	T.6.2.10. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	T.7.2.10. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	T.8.2.10. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.
T.5.2.11. Konuşmasını örnek konuşma biçimleriyle karşılaştırarak güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirir.	T.6.2.11. Konuşmasını örnek konuşma biçimleriyle karşılaştırarak güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirir.	T.7.2.11. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirir.	T.8.2.11. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirir.
T.5.2.12. Konuşmalarında sıra dışı sorular sorar.	T.6.2.12. Konuşmalarında sıra dışı sorular sorar.	T.7.2.12. Konuşmalarında sıra dışı sorular sorar.	T.8.2.12. Konuşmalarında sıra dışı sorular sorar.
T.5.2.13. Konuşmalarında mecazlara ve ironik ifadelere yer verir.	T.6.2.13. Konuşmalarında mecazlara ve ironik ifadelere yer verir.	T.7.2.13. Konuşmalarında mecazlara ve ironik ifadelere yer verir.	T.8.2.13. Konuşmalarında mecazlara ve ironik ifadelere yer verir.
T.5.2.14. Konuşmalarında tez ve iddialar öne sürer.	T.6.2.14. Konuşmalarında ortaya koyduğu iddiaları neden sonuç ilişkileriyle açıklar.	T.7.2.14. Konuşmalarında tez ve iddialarını kanıtlarla destekler.	T.8.2.14. Konuşmalarında tez ve iddialarını kanıtlarla destekler.
T.5.2.15. Konuşmalarında beden dili ile sesini uyumlu bir şekilde kullanır.	T.6.2.15. Konuşmalarında beden dili ile sesini uyumlu bir şekilde kullanır.	T.7.2.15. Konuşmalarında beden dili ile sesini uyumlu bir şekilde kullanır.	T.8.2.15. Konuşmalarında beden dili ile sesini uyumlu bir şekilde kullanır.
T.5.2.16. Konuşmalarında kendini başka varlıkların yerine koyarak analogiler üretir.	T.6.2.16. Konuşmalarında kendini başka varlıkların yerine koyarak analogiler üretir.	T.7.2.16. Konuşmalarında kendini başka varlıkların yerine koyarak analogiler üretir.	T.8.2.16. Konuşmalarında kendini başka varlıkların yerine koyarak analogiler üretir.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.5.2. KONUŞMA	T.6.2. KONUŞMA	T.7.2. KONUŞMA	T.8.2. KONUŞMA
T.5.2.17. Konuşmasında bir problemi ayrıntılarıyla betimler.	T.6.2.17. Konuşmasında bir problemi ayrıntılarıyla betimler.	T.7.2.17. Konuşmasında bir problemi ayrıntılarıyla betimler.	T.8.2.17. Konuşmasında bir problemi ayrıntılarıyla betimler.
T.5.2.18. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönleriyle ilgili yapılan eleştirileri dikkate alır.	T.6.2.18. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönleriyle ilgili yapılan eleştirileri dikkate alır.	T.7.2.18. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönleriyle ilgili yapılan eleştirileri dikkate alır.	T.8.2.18. Konuşmasının güçlü ve zayıf yönleriyle ilgili yapılan eleştirileri dikkate alır.
T.5.2.19. Konuşmasında disiplinler arası bağlantılar kurar.	T.6.2.19. Konuşmasında disiplinler arası bağlantılar kurar.	T.7.2.19. Konuşmasında disiplinler arası bağlantılar kurar.	T.8.2.19. Konuşmasında disiplinler arası bağlantılar kurar.
T.5.2.20. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar. <i>Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma, bir fıkra, hikâye, anı anlatma gibi yollara başvurmaları sağlanır.</i>	T.6.2.20. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar. <i>Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma, bir fıkra, hikâye, anı anlatma gibi yollara başvurmaları sağlanır.</i>	T.7.2.20. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar. <i>Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma, bir fıkra, hikâye, anı anlatma gibi yollara başvurmaları sağlanır.</i>	T.8.2.20. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar. <i>Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma, bir fıkra, hikâye, anı anlatma gibi yollara başvurmaları sağlanır.</i>
T.5.2.21. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir. <i>Bir konuşmanın deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir fıkra vb. unsurlarla zenginleştirileceği vurgulanır.</i>	T.6.2.21. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir. <i>Bir konuşmanın deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir fıkra vb. unsurlarla zenginleştirileceği vurgulanır.</i>	T.7.2.21. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir. <i>Bir konuşmanın deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir fıkra, söz sanatları, istatistiklerden yararlanma vb. unsurlarla zenginleştirileceği vurgulanır.</i>	T.8.2.21. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir. <i>Bir konuşmanın deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir fıkra, söz sanatları, istatistiklerden yararlanma vb. unsurlarla zenginleştirileceği vurgulanır.</i>
T.5.2.22. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.	T.6.2.22. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.	T.7.2.22. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.	T.8.2.22. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.
T.5.2.23. Konuşmalarında bir disipline özgü kavramlar kullanır.	T.6.2.23. Konuşmalarında bir disipline özgü kavramlar kullanır.	T.7.2.23. Konuşmalarında bir disipline özgü kavramlar kullanır.	T.8.2.23. Konuşmalarında bir disipline özgü kavramlar kullanır.
T.5.2.24. Konuşmalarında seçkin kişilerin hayatlarından alıntılar yapar. <i>Bilim, sanat spor gibi alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin hayatlarından alıntılar yapması teşvik edilir.</i>	T.6.2.24. Konuşmalarında seçkin kişilerin hayatlarından alıntılar yapar. <i>Bilim, sanat spor gibi alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin hayatlarından alıntılar yapması teşvik edilir.</i>	T.7.2.24. Konuşmalarında seçkin kişilerin hayatlarından alıntılar yapar.	T.8.2.24. Konuşmalarında seçkin kişilerin hayatlarından alıntılar yapar.
T.5.2.25. Bir disipline özgü yapacağı konuşmayı konuşma kurallarına göre değerlendirir.	T.6.2.25. Bir disipline özgü yapacağı konuşmayı konuşma kurallarına göre değerlendirir.	T.7.2.25. Bir disipline özgü yapacağı konuşmayı konuşma kurallarına göre değerlendirir.	T.8.2.25. Bir disipline özgü yapacağı konuşmayı konuşma kurallarına göre değerlendirir.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.3. OKUMA</p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T.5.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz akıcı okur.</p> <p>T.5.3.2. İlgili duyduğu metinleri okur.</p> <p>a) Serbest okuma yapmaları sağlanır.</p> <p>b) Farklı disiplin ve türlerde metinler okuması sağlanır.</p> <p>c) İlgili duyduğu kitaplardan kitaplık oluşturmaları teşvik edilir.</p> <p>ç) Kütüphaneleri kullanmaları teşvik edilir.</p> <p>T.5.3.3. Akıcı okuma stratejilerini kullanır.</p> <p>Kelimeleri tanıması, doğru seslendirmesi, uygun hızda okuması ve prozodik özellikleri uygulaması sağlanır.</p> <p>T.5.3.4. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.</p> <p>a) Öğrencilerin şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin şiir okumaları ve ezberlemeleri teşvik edilir.</p> <p>T.5.3.5. Okumasını akıcılık yönünden değerlendirir.</p> <p>a) Öğrencilerin okumalarını hız ve doğruluk yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.</p>	<p>T.6.3. OKUMA</p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T.6.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz akıcı okur.</p> <p>T.6.3.2. İlgili duyduğu metinleri okur.</p> <p>a) Serbest okuma yapmaları sağlanır.</p> <p>b) Farklı disiplin ve türlerde metinler okuması sağlanır.</p> <p>c) İlgili duyduğu kitaplardan kitaplık oluşturmaları teşvik edilir.</p> <p>ç) Kütüphaneleri kullanmaları teşvik edilir.</p> <p>T.6.3.3. Akıcı okuma stratejilerini kullanır.</p> <p>Kelimeleri tanıması, doğru seslendirmesi, uygun hızda okuması ve prozodik özellikleri uygulaması sağlanır.</p> <p>T.6.3.4. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.</p> <p>a) Öğrencilerin şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin şiir okumaları ve ezberlemeleri teşvik edilir.</p> <p>T.6.3.5. Okumasını akıcılık yönünden değerlendirir.</p> <p>a) Öğrencilerin okumalarını hız, doğruluk, kelime tanıma ve prozodi yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.</p>	<p>T.7.3. OKUMA</p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T.7.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz akıcı okur.</p> <p>T.7.3.2. İlgili duyduğu metinleri okur.</p> <p>a) Serbest okuma yapmaları sağlanır.</p> <p>b) Farklı disiplin ve türlerde metinler okuması sağlanır.</p> <p>c) İlgili duyduğu kitaplardan kitaplık oluşturmaları teşvik edilir.</p> <p>ç) Kütüphaneleri kullanmaları teşvik edilir.</p> <p>T.7.3.3. Akıcı okuma stratejilerini kullanır.</p> <p>Kelimeleri tanıması, doğru seslendirmesi, uygun hızda okuması ve prozodik özellikleri uygulaması sağlanır.</p> <p>T.7.3.4. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.</p> <p>a) Öğrencilerin şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin şiir okumaları ve ezberlemeleri teşvik edilir.</p> <p>T.7.3.5. Okumasını akıcılık yönünden değerlendirir.</p> <p>a) Öğrencilerin okumalarını hız, doğruluk, kelime tanıma, prozodi ve anlama yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.</p>	<p>T.8.3. OKUMA</p> <p>Akıcı Okuma</p> <p>T.8.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz akıcı okur.</p> <p>T.8.3.2. İlgili duyduğu metinleri okur.</p> <p>a) Serbest okuma yapmaları sağlanır.</p> <p>b) Farklı disiplin ve türlerde metinler okuması sağlanır.</p> <p>c) İlgili duyduğu kitaplardan kitaplık oluşturmaları teşvik edilir.</p> <p>ç) Kütüphaneleri kullanmaları teşvik edilir.</p> <p>T.8.3.3. Akıcı okuma stratejilerini kullanır.</p> <p>Kelimeleri tanıması, doğru seslendirmesi, uygun hızda okuması ve prozodik özellikleri uygulaması sağlanır.</p> <p>T.8.3.4. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.</p> <p>a) Öğrencilerin şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin şiir okumaları ve ezberlemeleri teşvik edilir.</p> <p>T.8.3.5. Okumasını akıcılık yönünden değerlendirir.</p> <p>a) Öğrencilerin okumalarını hız, doğruluk, kelime tanıma, prozodi ve anlama yönleriyle değerlendirmesi sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin eksiklikleri varsa gidermeleri üzerinde durulur.</p> <p>c) Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlamaya olan katkısını değerlendirir.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.3. OKUMA</p> <p>T.5.3.6. Çoklu medya ortamlarındaki metinleri akıcı okur.</p> <p><i>Metinler / sekmeler arasında hızlı geçiş yapmaları sağlanır.</i></p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T.5.3.7. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını araştırır.</p> <p>a) Öğrencilerin kelimenin anlamını bağlamdan yola çıkarak tahmin etmeleri ve tahminlerini sözlükten kontrol etmeleri sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturulmaları sağlanır.</p> <p>T.5.3.8. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.</p> <p>T.5.3.9. Kökleri ve ekleri ayırt eder.</p> <p>T.5.3.10. Yapım ekinin işlevlerini açıklar. Yapım ekleri ezberletilmez, işlevleri sezdirilir. Kelime türetmenin mantığı kavratılır.</p>	<p>T.6.3. OKUMA</p> <p>T.6.3.6. Çoklu medya ortamlarındaki metinleri akıcı okur.</p> <p><i>Metinler / sekmeler arasında hızlı geçiş yapmaları sağlanır.</i></p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T.6.3.7. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını araştırır.</p> <p>a) Öğrencilerin kelimenin anlamını bağlamdan yola çıkarak tahmin etmeleri ve tahminlerini sözlükten kontrol etmeleri sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturulmaları sağlanır.</p> <p>T.6.3.8. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.</p> <p>T.6.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.</p> <p>a) <i>Fil çekim ekleri (kip ve kişi ekleri) üzerinde durulur.</i></p> <p>b) <i>Fiillerde anlam kayması konusu üzerinde durulur.</i></p> <p>T.6.3.10. Fiillerin anlam özelliklerini fark eder. İş (kılış), oluş ve durum fiillerinin anlam özellikleri üzerinde durulur.</p>	<p>T.7.3. OKUMA</p> <p>T.7.3.6. Çoklu medya ortamlarındaki metinleri akıcı okur.</p> <p><i>Metinler arasında hızlı geçiş yapmaları ve bilgiyi bütünlüklerini sağlar.</i></p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T.7.3.7. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını araştırır.</p> <p>a) Öğrencilerin kelimenin anlamını bağlamdan yola çıkarak tahmin etmeleri ve tahminlerini sözlükten kontrol etmeleri sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturulmaları sağlanır.</p> <p>T.7.3.8. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.</p> <p>T.7.3.9. Filimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.</p> <p><i>Filimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.</i></p> <p>T.7.3.10. Okuduğu metindeki bir kavramın farklı disiplinlerdeki anlamlarını yorumlar.</p>	<p>T.8.3. OKUMA</p> <p>T.8.3.6. Çoklu medya ortamlarındaki metinleri akıcı okur.</p> <p><i>Metinler arasında hızlı geçiş yapmaları ve bilgiyi bütünlüklerini sağlar.</i></p> <p>Söz Varlığı</p> <p>T.8.3.7. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını araştırır.</p> <p>a) Öğrencilerin kelimenin anlamını bağlamdan yola çıkarak tahmin etmeleri ve tahminlerini sözlükten kontrol etmeleri sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturulmaları sağlanır.</p> <p>T.8.3.8. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.</p> <p>T.8.3.9. Okuduğu metindeki bir kavramın farklı disiplinlerdeki anlamlarını yorumlar.</p> <p>T.8.3.10. Okuduğu metinde geçen deyim, atasözü ve özdeyişlerin yerine bağlama uygun başka deyim, atasözü ve özdeyişler önerir.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.3. OKUMA</p> <p>T.5.3.11. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder. <i>İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.</i></p> <p>T.5.3.12. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.</p> <p>T.5.3.13. İsim ve sıfat tamlamalarının metnin anlamına olan katkısını açıklar.</p> <p>T.5.3.14. Edat, bağlaç ve ünlemlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.</p> <p>T.5.3.15. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.</p> <p>T.5.3.16. Zamirlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.</p>	<p>T.6.3. OKUMA</p> <p>T.6.3.11. Basit, türemiş ve birleşik fiilleri ayırt eder.</p> <p>T.6.3.12. Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar.</p> <p>T.6.3.13. Okuduğu metindeki aynı kavram anlamına giren sözcükleri belirler.</p> <p>T.6.3.14. Okuduğu metindeki benzetme ve metafor içeren kelimeleri değerlendirir.</p> <p>T.6.3.15. Okuduğu metinde geçen deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını değerlendirir.</p> <p>T.6.3.16. Metindeki söz sanatlarının metne katkısını değerlendirir. <i>Kişileştirme (teşhis), konuştırma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) söz sanatları verilir.</i></p>	<p>T.7.3. OKUMA</p> <p>T.7.3.11. Okuduğu metinde geçen deyim, atasözü ve özdeyişlerin yerine bağlama uygun başka deyim, atasözü ve özdeyişler önerir.</p> <p>T.7.3.12. Metindeki söz sanatlarının metne katkısını değerlendirir. <i>Kişileştirme (teşhis), konuştırma (intak), karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa), hatırlatma (tel-mih), dokundurma (tariz) söz sanatları verilir.</i></p> <p>T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını belirler. <i>Dil bilgisiyyle ilgili anlatım bozuklukları üzerinde durulur.</i></p> <p>Anlama</p> <p>T.7.3.14. Okuma stratejilerini uygular. <i>Okuma stratejilerini (okuma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.7.3.15. Metinle ilgili soruları kanıt göstererek / mantık yürüterek cevaplar. <i>Metin içi, metin dışı ve metinler arası bağlantılar kurması sağlanır.</i></p> <p>T.7.3.16. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.</p>	<p>T.8.3. OKUMA</p> <p>T.8.3.11. Metindeki söz sanatlarının metne katkısını değerlendirir. <i>Kişileştirme (teşhis), konuştırma (intak), karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa), hatırlatma (telmih), dokundurma (tariz) ve uygunluk (tenasüp) söz sanatları verilir.</i></p> <p>T.8.3.12. Anlatım bozukluklarını belirler.</p> <p>Anlama</p> <p>T.8.3.13. Okuma stratejilerini uygular. <i>Okuma stratejilerini (okuma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.8.3.14. Metinle ilgili soruları kanıt göstererek / mantık yürüterek cevaplar. <i>Metin içi, metin dışı ve metinler arası bağlantılar kurması sağlanır.</i></p> <p>T.8.3.15. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.</p> <p>T.8.3.16. Metnin konusunu metinden kanıt göstererek belirler.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.5.3. OKUMA	T.6.3. OKUMA	T.7.3. OKUMA	T.8.3. OKUMA
T.5.3.17. Okuduğu metindeki aynı kavram anlamına giren sözcükleri belirler.	T.6.3.17. Anlatım bozukluklarını belirler. Anlamla ilgili anlatım bozuklukları üzerinde durulur.	T.7.3.17. Metnin konusunu metinden kanıt göstererek belirler.	T.8.3.17. Metindeki görsel, sembolik ve sözel bilgilerden bütüncül bir anlam oluşturur.
T.5.3.18. Okuduğu metindeki benzetme ve metafor içeren kelimeleri değerlendirir.	Anlama T.6.3.18. Okuma stratejilerini uygular. <i>Okuma stratejilerini (okuma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.</i>	T.7.3.18. Metindeki görsel, sembolik ve sözel bilgilerden bütüncül bir anlam oluşturur.	T.8.3.18. Metaforların, analogilerin ve ironilerin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.
T.5.3.19. Okuduğu metinde geçen deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını değerlendirir.	T.6.3.19. Görsellerle ilgili özgün fikirler üretir.	T.7.3.19. Metaforların, analogilerin ve ironilerin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.	T.8.3.19. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.
T.5.3.20. Metindeki söz sanatlarını tespit eder. Konuşurma (intak) ve karşıtlık (tezat) söz sanatları verilir.	T.6.3.20. Metinle ilgili soruları kanıt göstererek / mantık yürüterek cevaplar. <i>Metin içi, metin dışı ve metnin arası bağlantılar kurması sağlanır.</i>	T.7.3.20. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.	T.8.3.20. Metinde ele alınan toplumsal bir problemin çözümüne ilişkin proje hazırlar.
T.5.3.21. Anlatım bozukluklarını belirler. <i>Anlamla ilgili anlatım bozuklukları üzerinde durulur.</i>	T.6.3.21. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.	T.7.3.21. Metinde ele alınan bireysel bir problemin çözümüne ilişkin proje hazırlar.	T.8.3.21. Metindeki disipline ait problemlerin zorluğunu değerlendirir.
Anlama	T.6.3.22. Metin konusunu metinden kanıt göstererek belirler.	T.7.3.22. Metindeki disipline konuların ilgi çekiciliğini değerlendirir.	T.8.3.22. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları değerlendirir.
T.5.3.22. Okuma stratejilerini uygular. <i>Okuma stratejilerini (okuma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmaları sağlanır.</i>	T.6.3.23. Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar önerir.	T.7.3.23. Metindeki gerçek / hayal veya olgu / fikir unsurlarını kanıt göstererek değerlendirir.	T.8.3.23. Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarıyla ifade eder. <i>Öğrencilerin metne dair duygu ve düşüncelerini resim, müzik, drama vb. çalışmalarla dönüştürerek sunmaları sağlanır.</i>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.5.3. OKUMA T.5.3.24. Metinle ilgili soruları kanıt göstererek / mantık yürüterek cevaplar. <i>Metin içi, metin dışı ve metinler arası bağlantılar kumması sağlanır.</i>	T.6.3. OKUMA T.6.3.24. Metindeki görsel, sembolik ve sözel bilgilerden bütüncül bir anlam oluşturur.	T.7.3. OKUMA T.7.3.24. Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder. <i>Öğrencilerin metne dair duygu ve düşüncelerini resim, müzik, drama vb. çalışmalara dönüştürerek sunmaları sağlanır.</i>	T.8.3. OKUMA T.8.3.24. Metni çözümlemeye yönelik sorular sorar.
T.5.3.25. Bilgi kaynaklarını etkili şekilde kullanır.	T.6.3.25. Metaforların, analogilerin ve ironilerin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.	T.7.3.25. Metni çözümlemeye yönelik sorular sorar.	T.8.3.25. Metindeki hikâye unsurları üzerine değerlendirmeler yapar.
T.5.3.26. Metnin konusunu metinden kanıt göstererek belirler.	T.6.3.26. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.	T.7.3.26. Metindeki hikâye unsurları üzerine değerlendirmeler yapar. <i>Değerlendirmenin hikâye haritası kullanılarak yapılması sağlanır.</i>	T.8.3.26. İlgili duyduğu metin türü / türleri ile yazılmış eserler üzerine araştırma yapar. a) <i>Öğrencilerin beğendiği türdeki eserlerden arşiv oluşturmaları sağlanır.</i>
T.5.3.27. Metnin içeriğine uygun farklı başlıklar önerir.	T.6.3.27. Metinde ele alınan problemin çözümüne ilişkin proje hazırlar.	T.7.3.27. İlgili duyduğu metin türü / türleri ile yazılmış eserler üzerine araştırma yapar. a) <i>Öğrencilerin araştırmalarıyla tür bilgilerini derinleştirmeleri; tür, eser, yazar ilişkisini fark etmeleri sağlanır.</i> b) <i>Öğrencilerin beğendiği türdeki eserlerden arşiv oluşturmaları sağlanır.</i>	T.8.3.27. Metinler arasında karşılaştırma yapar.
T.5.3.28. Metindeki görsel, sembolik ve sözel bilgilerden bütüncül bir anlam oluşturur.	T.6.3.28. Metindeki gerçek / hayal ve olgu / fikir unsurlarını analiz eder.	T.7.3.28. Metinler arasında karşılaştırma yapar. <i>Aynı metnin çeviri, farklı baskı vb. özelliklerini itibarıyla karşılaştırılması sağlanır.</i>	T.8.3.28. Metindeki anlatım tekniklerinin işlevlerini belirler. <i>Anlatım teknikleri olarak (gösterme, tahkiye etme, özetleme, geriye dönüş, dilyalog, iç konuşma, iç çözümlenme, bilinç akışı, pastiş, parodi, ironi vb.) verilir.</i>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.5.3. OKUMA T.5.3.29. Metaforların, analogilerin ve ironilerin metnin anlamına olan katkısını yorumlar.	T.6.3. OKUMA T.6.3.29. Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder. Öğrencilerin metne dair duygu ve düşüncelerini resim, müzik, drama vb. çalışmalara dönüştürerek sunmaları sağlanır.	T.7.3. OKUMA T.7.3.29. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.	T.8.3. OKUMA T.8.3.29. Şiirdeki ahenk unsurlarının anlam katkısını açıklar. Ölçü, kafiye, redif, nakarat; ses, kelime, kelime grubu tekrarı, sesakışı, iç ritim vb. unsurları üzerinde durulur.
T.5.3.30. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.	T.6.3.30. Metni çözümlemeye yönelik sorular sorar.	T.7.3.30. Şiirdeki ahenk unsurlarının anlam katkısını açıklar. Ölçü, kafiye, redif, nakarat; ses, kelime, kelime grubu tekrarı, sesakışı, iç ritim vb. unsurları üzerinde durulur.	T.8.3.30. Metnin ana fikrini / ana duygusunu metinden kanıtlar göstererek belirler.
T.5.3.31. Metinde ele alınan problemin çözümüne ilişkin proje hazırlar.	T.6.3.31. Metindeki hikâye unsurlarını analiz eder. Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.	T.7.3.31. Metnin ana fikrini / ana duygusunu metinden kanıtlar göstererek belirler.	T.8.3.31. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.
T.5.3.32. Metindeki gerçek / hayal veya olgu / fikir unsurlarını kanıt göstererek yorumlar.	T.6.3.32. Farklı metin türlerini karşılaştırır.	T.7.3.32. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.	T.8.3.32. Metinde kullanılan ima, ironi, mizah ve paradoksun metnin anlamına olan katkısını tartışır.
T.5.3.33. Okuduklarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini farklı sanat dallarında ifade eder. Öğrencilerin metne dair duygu ve düşüncelerini resim, müzik, drama vb. çalışmalara dönüştürerek sunmaları sağlanır.	T.6.3.33. Metindeki işlem basamaklarını uygular. Kullanım kılavuzları incelenir.	T.7.3.33. Metinde kullanılan ima, ironi, mizah ve paradoksun metnin anlamına olan katkısını tartışır.	T.8.3.33. Medya metinlerini değerlendirir.
T.5.3.34. Metni çözümlemeye yönelik sorular sorar.	T.6.3.34. Metinler arasında karşılaştırma yapar. Bakış açısı ve mesajlar karşılaştırılır.	T.7.3.34. Medya metinlerini değerlendirir. a) İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlar. b) Farklı türdeki medya metninin amacını ve hedef kitlesini kanıt göstererek değerlendirir. mesajları sağlar.	T.8.3.34. Edebi eserin yazılı metni ile medya sunumunu karşılaştırır. Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönünden karşılaştırılması sağlanır.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.5.3. OKUMA T.5.3.35. Metindeki hikâye unsurlarını analiz eder. a) <i>Olay örgüsünü, şahıs ve varlık kadrosunu, zamanı, mekânı, bakış açısını, dil ve anlatım özelliklerini belirlemesi sağlanır.</i> b) <i>Çatışma unsurlarını belirlemesi sağlanır.</i>	T.6.3. OKUMA T.6.3.35. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.	T.7.3. OKUMA T.7.3.35. Metnin yazılı hâli ile medya sunumlarını karşılaştırır. a) <i>Hikâye, masal, fıkra gibi metnin; çizgi film, animasyon gibi medya sunumları ile karşılaştırması sağlanır.</i> b) <i>Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönlerinden karşılaştırılması sağlanır.</i>	T.8.3. OKUMA T.8.3.35. Okudukları ile ilgili çıkarımlarını değerlendirir.
T.5.3.36. Farklı metin türlerini karşılaştırır.	T.6.3.36. Şiirin şekil özelliklerini açıklar. <i>Şiirde kafiye, redif gibi ahenk unsurları üzerinde durulur.</i>	T.7.3.36. Okudukları ile ilgili çıkarımlarını değerlendirir.	T.8.3.36. Metindeki önemli noktaların farklı vurgulanış biçimlerini kavrar.
T.5.3.37. Metindeki işlem basamaklarını uygular. <i>Talimatnamelerin uygulanması sağlanır.</i>	T.6.3.37. Metnin ana fikri / ana duygusunu metinden kanıtlar göstererek belirler.	T.7.3.37. Metindeki önemli noktaların farklı vurgulanış biçimlerini kavrar. <i>Köprü metnin (hipermetin) dış bağlantı olduğu belirtilir.</i>	T.8.3.37. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarının metne katkısını değerlendirir.
T.5.3.38. Metnin arasında karşılaştırma yapar. <i>Metnin tema, konu, olay örgüsü ve karakterler açısından karşılaştırılması sağlanır.</i>	T.6.3.38. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.	T.7.3.38. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarının metne katkısını çözümler.	T.8.3.38. Grafik, tablo ve çizimlerini değerlendirir.
T.5.3.39. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.	T.6.3.39. Metinde kullanılan ima, ironi, mizah ve paradoksun metnin anlamına olan katkısını tartışır.	T.7.3.39. Grafik, tablo ve çizimlerini değerlendirir.	T.8.3.39. Metindeki görüş, iddia ve varsayımın tutarlılığını değerlendirir.
T.5.3.40. Şiirin şekil özelliklerini açıklar. <i>Şiirde kafiye, redif gibi ahenk unsurları üzerinde durulur, bunların türlerine değinilmez.</i>	T.6.3.40. Medya metinlerini değerlendirir. a) <i>İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır.</i> b) <i>Farklı türdeki medya metninin amacını ve hedef kitlesini kanıt göstererek değerlendirmeleri sağlanır.</i>	T.7.3.40. Metindeki görüş, iddia ve varsayımın tutarlılığını değerlendirir.	T.8.3.40. Okuduklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.3. OKUMA</p> <p>T.5.3.41. Metnin ana fikri / ana duygusunu metinden kanıtlar göstererek belirler.</p> <p>T.5.3.42. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.</p> <p>T.5.3.43. Metinde kullanılan ima, ironi, mizah ve paradoksun metnin anlamına olan katkısını yorumlar.</p> <p>T.5.3.44. Medya metinlerini değerlendirir.</p> <p>a) <i>İnternet, sinema ve televizyonun verdiği etkileri değerlendirmeleri sağlar.</i></p> <p>b) <i>Farklı türdeki medya metninin amacını ve hedef kitlesini kanıt göstererek değerlendirir.</i></p> <p>T.5.3.45. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar. <i>Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirlen ifadeler, abartma üzerinde durulur.</i></p>	<p>T.6.3. OKUMA</p> <p>T.6.3.41. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar. <i>Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirlen ifadeler, abartma üzerinde durulur.</i></p> <p>T.6.3.42. Metindeki önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.</p> <p>a) <i>Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.</i></p> <p>b) <i>Köprü metinlerin (hipertekst) dış bağlantı olduğu belirtilir.</i></p> <p>T.6.3.43. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını tartışır.</p> <p>T.6.3.44. Grafik, tablo ve çizelgeleri yorumlar.</p> <p>T.6.3.45. Metindeki görüş, iddia ve varsayımların tutarlılığını değerlendirir.</p>	<p>T.7.3. OKUMA</p> <p>T.7.3.41. Okuduklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.</p> <p>T.7.3.42. Biyografisini okuduğu seçkin kişilerin üretkenliğini destekleyen özelliklerini yorumlar.</p> <p><i>Yazarların farklı disiplinlere (tarih, coğrafya, felsefe vb.) ait birikimlerinin eserlerine katkısı fark ettirilir.</i></p> <p>T.7.3.43. Birlikte okudukları bir metinle ilgili yorumlarını arkadaşlarıyla paylaşır.</p> <p>a) <i>Öğrencilerle birlikte belirlenen bir metnin öğrencilere okutulması sağlanır.</i></p> <p>b) <i>Edebiyat halkası yöntemiyle öğrencilerin metinle ilgili yorum yapmaları sağlanır.</i></p> <p>T.7.3.44. Metindeki ikna edici unsurları yorumlar.</p> <p>T.7.3.45. Okuduğu bir metni yeniden yazmak için değiştirmeyeceği unsurları nedenleriyle açıklar.</p>	<p>T.8.3. OKUMA</p> <p>T.8.3.41. Biyografisini okuduğu seçkin kişilerin üretkenliğini destekleyen özelliklerini değerlendirir.</p> <p><i>Yazarların farklı disiplinlere (tarih, coğrafya, felsefe vb.) ait birikimlerinin eserlerine katkısı fark ettirilir.</i></p> <p>T.8.3.42. Birlikte okudukları bir metinle ilgili yorumlarını arkadaşlarıyla paylaşır.</p> <p>a) <i>Öğrencilerle birlikte belirlenen bir metnin öğrencilere okutulması sağlanır.</i></p> <p>b) <i>Edebiyat halkası yöntemiyle öğrencilerin metinle ilgili yorum yapmaları sağlanır.</i></p> <p>T.8.3.43. Metindeki ikna edici unsurları değerlendirir.</p> <p>T.8.3.44. Metinden hareketle ulaştığı genellemeleri arkadaşlarıyla eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.3. OKUMA</p> <p>T.5.3.46. Metindeki önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.</p> <p>a) <i>Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.</i></p> <p>b) <i>Köprü metinlerin (hipertekst) dış bağlantı olduğu belirtilir.</i></p>	<p>T.6.3. OKUMA</p> <p>T.6.3.46. Okuduklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.</p>	<p>T.7.3. OKUMA</p> <p>T.7.3.46. Metindeki bilgilerden hareketle ulaştığı genellemeleri arkadaşlarıyla eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.</p>	<p>T.8.3. OKUMA</p> <p>T.8.3.45. Okuduklarındaki açık ve örtük iletilerin doğruluğunu tartışır.</p>
<p>T.5.3.47. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.</p>	<p>T.6.3.47. Biyografisini okuduğu seçkin kişilerin mücadele ettikleri sorunları yorumlar.</p> <p><i>Bilim, sanat, spor gibi alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin hedeflerine ulaşmada karşılaştığı sorunlar üzerine yorum yapmaları teşvik edilir.</i></p>	<p>T.7.3.47. Okuduklarındaki açık ve örtük iletilerin doğruluğunu tartışır.</p>	<p>T.8.3.46. Metindeki millî, manevî, evrensel değerler ile siyasi, tarihi, mitolojik unsurları belirler.</p>
<p>T.5.3.48. Grafik, tablo ve çizimlerini yorumlar.</p>	<p>T.6.3.48. Birlikte okudukları bir metinle ilgili yorumlarını arkadaşlarıyla paylaşır.</p> <p>a) <i>Öğrencilerle birlikte belirlenen bir metnin öğrencilere okutulması sağlanır.</i></p>	<p>T.7.3.48. Metindeki millî, manevî, evrensel değerler ile siyasi, tarihi, mitolojik unsurları belirler.</p>	<p>T.8.3.47. Okuduğu metinde yer alan disipline ait etik kuralları ve standartları keşfeder.</p>
<p>T.5.3.49. Metindeki görüş, iddia ve varsayımların tutarlılığını sorgular.</p>	<p>T.6.3.49. Metindeki ikna edici unsurları belirler.</p>	<p>T.7.3.49. Okuduğu metinde yer alan disipline ait etik kuralları ve standartları keşfeder.</p>	<p>T.8.3.48. Bir konuyla ilgili metinler arasındaki farklılıkları belirleyerek akılcı kararlar verir.</p> <p><i>Farklı yazarların bakış açısı ve fikir ayrılıklarını değerlendirmeleri sağlanır.</i></p>
<p>T.5.3.50. Okuduklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.</p>	<p>T.6.3.50. Okuduğu bir metni yeniden yazmak için yapacağı değişiklikleri nedenleriyle açıklar.</p>	<p>T.7.3.50. Bir konuyla ilgili metinler arasındaki farklılıkları belirleyerek akılcı kararlar verir.</p> <p><i>Farklı yazarların bakış açısı ve fikir ayrılıklarını değerlendirmeleri sağlanır.</i></p>	<p>T.8.3.49. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.</p> <p>a) <i>Blog ve şahsi internet sayfalarındaki bilgilerin güvenilirliği konusunda çalışmalar yapılır.</i></p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.3. OKUMA</p> <p>T.5.3.51. Biyografisini okuduğu seçkin kişilerin mücadele ettikleri sorunları yorumlar. <i>Bilim, sanat, spor gibi alanlarda öğrencilere örnek olabilecek kişilerin hedeflerine ulaşmada karşılaştığı sorunlar üzerine yorum yapmaları teşvik edilir.</i></p> <p>T.5.3.52. Birlikte okudukları bir metnin ilgili yorumlarını arkadaşlarıyla paylaşır. a) <i>Öğrencilerle birlikte belirlenen bir metnin öğrencilere okutulması sağlanır.</i> b) <i>Edebiyat halkası yöntemiyle öğrencilerin metnin ilgili yorum yapmaları sağlanır.</i></p> <p>T.5.3.53. Metindeki ikna edici unsurları belirler.</p>	<p>T.6.3. OKUMA</p> <p>T.6.3.51. Metindeki bilgilerden hareketle ulaştığı genellemeleri arkadaşlarıyla tartışır.</p> <p>T.6.3.52. Okuduklarındaki açık ve örtük iletilerin doğruluğunu tartışır.</p> <p>T.6.3.53. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. a) <i>İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.</i> b) <i>Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.</i></p> <p>T.6.3.54. Metni yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.</p> <p>T.6.3.55. Metnin kurgusunu değiştirir.</p>	<p>T.7.3. OKUMA</p> <p>T.7.3.51. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. a) <i>İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.</i> b) <i>Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.</i></p> <p>T.7.3.52. Metni yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.</p> <p>T.7.3.53. Okuduğu metni yeniden kurgular.</p> <p>T.7.3.54. Okuduğu metinlerdeki kahramanların özelliklerini birleştirerek yeni kahramanlar üretir.</p> <p>T.7.3.55. Okuduklarını özetler.</p>	<p>T.8.3. OKUMA</p> <p>T.8.3.51. Metni yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.</p> <p>T.8.3.52. Okuduğu metinlerdeki kahramanların özelliklerini birleştirerek yeni kahramanlar üretir.</p> <p>T.8.3.53. Okuduklarını özetler.</p> <p>T.8.3.54. Metni yorumlar. a) <i>Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.</i> b) <i>Metindeki özne ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.</i> c) <i>Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.</i></p> <p>T.8.3.55. Okuduğu makaleyi akıl yürütme stratejilerini kullanarak değerlendirir.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.3. OKUMA</p> <p>T.5.3.56. Okuduklarındaki açık ve örtük iletileri belirler.</p> <p>T.5.3.57. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.</p> <p><i>İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.</i></p> <p>T.5.3.58. Metni yeniden kurgulamaya yönelik sorular sorar.</p> <p>T.5.3.59. Metnin kurgusunu değiştirir.</p> <p><i>Görsellerin değiştirilip hikâyenin yeniden kurgulanması sağlanır.</i></p> <p>T.5.3.60. Okuduğu metinlerdeki kahramanların özelliklerini birleştirerek yeni kahramanlar üretir.</p> <p>T.5.3.61. Okuduklarını özetler.</p> <p>T.5.3.62. Metni yorumlar.</p> <p>a) <i>Yazarın bakış açısını fark etmeleri, olayları ele alış şeklini yorumlamaları ve öğrencilerin metinle ilgili kendi bakış açılarını ifade etmeleri sağlanır.</i></p> <p>b) <i>Metin içeriğinin yorumlanması sırasında metinlerdeki örneklere ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.</i></p>	<p>T.6.3. OKUMA</p> <p>T.6.3.56. Okuduğu metinlerdeki kahramanların özelliklerini birleştirerek yeni kahramanlar üretir.</p> <p>T.6.3.57. Okuduklarını özetler.</p> <p>T.6.3.58. Metni yorumlar.</p> <p>a) <i>Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.</i></p> <p>b) <i>Metindeki öznal ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.</i></p> <p>c) <i>Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.</i></p>	<p>T.7.3. OKUMA</p> <p>T.7.3.56. Metni yorumlar.</p> <p><i>Yazarın bakış açısı, öznal ve nesnel yaklaşımlar ele alınır.</i></p> <p>T.7.3.57. Okuduğu makaleyi akıl yürütme stratejilerini kullanarak değerlendirir.</p>	<p>T.8.3. OKUMA</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.4. YAZMA</p> <p>T.5.4.1. Yazılarında görsel, sembolik ve sözel bilgilerini kullanarak bütüncül bir anlam oluşturur.</p> <p>T.5.4.2. Yazdıklarını desteklemek için gerektiğinde grafik ve tablo kullanır.</p> <p>T.5.4.3. Yazılarında düzeltmeler yapar.</p> <p>a) Anlam bütünlüğünü bozan ifadelerin belirlenmesi ve düzeltilmesi sağlanır, kavramsal olarak anlatım bozukluğu konusunda değinilmez.</p> <p>b) Yazılarını öğretmenin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltilmesi sağlanır.</p> <p>c) Yazdıklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yazdıkları üzerine yeniden çalışmaları ve gerçek potansiyellerini ortaya koymaları sağlanır.</p>	<p>T.6.4. YAZMA</p> <p>T.6.4.1. Yazılarında görsel, sembolik ve sözel bilgilerini kullanarak bütüncül bir anlam oluşturur.</p> <p>T.6.4.2. Yazılarında düzeltmeler yapar.</p> <p>a) Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltilmesi sağlanır.</p> <p>b) Yazılarını öğretmenin ve arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltilmesi sağlanır.</p> <p>c) Yazdıklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yazdıkları üzerine yeniden çalışmaları ve gerçek potansiyellerini ortaya koymaları sağlanır.</p> <p>ç) Gereksiz tekrarların düzeltilmesi sağlanır.</p> <p>T.6.4.3. Yazdıklarını paylaşır.</p> <p>a) Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul / sınıf panosunda veya güvenciler medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.</p> <p>b) Yazma yarışmalarına katılımı teşvik edilir.</p>	<p>T.7.4. YAZMA</p> <p>T.7.4.1. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.</p> <p>T.7.4.2. Cümle türlerini tanıır.</p> <p>Kavramsal tanımlamalara girilmez.</p> <p>T.7.4.3. Yazılarında düzeltmeler yapar.</p> <p>a) Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltilmesi sağlanır.</p> <p>b) Yazdıklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yazdıkları üzerine yeniden çalışmaları ve gerçek potansiyellerini ortaya koymaları sağlanır.</p>	<p>T.1.8.4. YAZMA</p> <p>T.8.4.1. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.</p> <p>T.8.4.2. Farklı cümle yapılarını ve türlerini kullanır.</p> <p>Bir yazıda basit, birleşik, sıralı, bağlı, eksiltili, devrik, kurallı cümle; isim cümlesi ve fiil cümlesi şeklinde farklı cümle yapıları veya türlerinin kullanılmasının metne katkısı vurgulanır.</p> <p>T.8.4.3. Yazılarında düzeltmeler yapar.</p> <p>a) Dil bilgisine dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltilmesi sağlanır.</p> <p>b) Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak düzeltilmesi sağlanır.</p> <p>c) Yazdıklarına yapılan eleştiriler karşısında duygularını yönetmesi teşvik edilir.</p> <p>ç) Yazdıklarını eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek, yazdıkları üzerine yeniden çalışmaları ve gerçek potansiyellerini ortaya koymaları sağlanır.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.4. YAZMA</p> <p>T.5.4.4. Yazdıklarını paylaşır.</p> <p>a) Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul / sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.</p> <p>b) Yazma yarışmalarına katılmaları teşvik edilir.</p>	<p>T.6.4. YAZMA</p> <p>T.6.4.4. Farklı türlerde bilgilendirici metin yazar.</p> <p>a) Öğrencilerin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinde yazacaklarını belirleyerek bir metin taslağı oluşturmaları, düşünceyi geliştirme yollarını kullanmaları, yazılı ve çöklü medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunmaları sağlanır.</p> <p>b) Öğrenciler günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.</p> <p>c) Reklam metni, günlük, gezi yazısı, biyografi, e-posta, otobiyografi, sosyal medya mesajları ve deneme yazmaları teşvik edilir.</p>	<p>T.7.4. YAZMA</p> <p>T.7.4.4. Yazdıklarını paylaşır.</p> <p>a) Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul ve sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.</p> <p>b) Yazma yarışmalarına katılması teşvik edilir.</p>	<p>T.1.8.4. YAZMA</p> <p>T.8.4.4. Yazdıklarını paylaşır.</p> <p>a) Öğrencilerin yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul / sınıf panosunda veya güvenilir medya ortamlarında paylaşmaları teşvik edilir.</p> <p>b) Yazma yarışmalarına katılması teşvik edilir.</p>
<p>T.5.4.5. Farklı türlerde bilgilendirici metin yazar.</p> <p>a) Öğrencilerin konu ve ana fikri belirlemeleri; giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinde yazacaklarının taslağını oluşturmaları ve ilk paragrafta amaçlarını ifade etmeleri sağlanır.</p> <p>b) Öğrenciler yazılarında günlük hayattan örnekler vermeleri için teşvik edilir.</p> <p>c) Haber metni, anı, gezi yazısı, biyografi, e-posta ve deneme yazmaları teşvik edilir.</p>	<p>T.6.4.5. Bir işin işlem basamaklarını yazar.</p>	<p>T.7.4.5. Farklı türlerde bilgilendirici metin yazar.</p> <p>a) Öğrencilerin belirledikleri bir konu ve ana fikir etrafında giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir metin taslağı oluşturmaları, gelişme bölümünde düşünceyi geliştirme yollarını kullanarak görüşlerini ifade etmeleri, görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunmaları, sonuç bölümünde ise görüşlerini sonuca bağlamaları sağlanır.</p> <p>b) Öğrenciler günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.</p> <p>c) Araştırma raporu, reklam metni, afiş, broşür, poster, dilekçe, makale, fıkra, deneme yazmaları teşvik edilir.</p>	

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.5.4. YAZMA	T.6.4. YAZMA	T.7.4. YAZMA	T.8.5. YAZMA
T.5.4.6. Form yazıları yazar. Öğrenciler dilekçe, davetiye, tebrik kartı, rapor, tutanak gibi türleri yazmalarını teşvik edilir.	T.6.4.6. Yazdığı başlığın metne uygunluğunu değerlendirir.	T.7.4.6. Yazdığı başlığın metne uygunluğunu değerlendirir.	T.8.4.5. Yazdığı başlığın metne uygunluğunu değerlendirir.
T.5.4.7. Bir işin işlem basamaklarını yazar.	T.6.4.7. Yazma stratejilerini uygular. Yazma stratejilerini (yazma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmalarını sağlar.	T.7.4.7. Yazma stratejilerini uygular. Yazma stratejilerini (yazma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmalarını sağlar.	T.8.4.6. Yazma stratejilerini uygular. Yazma stratejilerini (yazma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmalarını sağlar.
T.5.4.8. Yazdığı başlığın metne uygunluğunu değerlendirir.	T.6.4.8. Sıra dışı konularla ilgili metin yazar.	T.7.4.8. Sıra dışı konularla ilgili metin yazar.	T.8.4.7. Sıra dışı konularla ilgili metin yazar.
T.5.4.9. Yazma stratejilerini uygular. Yazma stratejilerini (yazma öncesi, sırası ve sonrası) kullanmalarını sağlar.	T.6.4.9. Bir metin türünü başka bir metin türüne dönüştürür.	T.7.4.9. Bir metin türünü başka bir metin türüne dönüştürür.	T.8.4.8. Bir metin türünü başka bir metin türüne dönüştürür.
T.5.4.10. Sıra dışı konularla ilgili metin yazar.	T.6.4.10. Belirli bir konuda özgün şiir yazar. Arkadaşlarıyla birlikte ortak bir şiir yazmalarını sağlar.	T.7.4.10. Belirli bir konuda özgün şiir yazar. Bir şiire atışma ve nazire yoluyla yeni bir şiire karşılık vermeleri teşvik edilir.	T.8.4.9. Belirli bir konuda özgün şiir yazar. Bireysel veya toplumsal konulara yönelik şiir yazmasını teşvik edilir.
T.5.4.11. Bir metin türünü başka bir metin türüne dönüştürür.	T.6.4.11. Yazılarında benzetme ve metafora yer verir.	T.7.4.11. Yazdıklarını düzenler. a) Öğretmenlerin de kendi yazılarıyla yazma çalışmalarına katılmalarını beklenir. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.	T.8.4.10. Yazdıklarını düzenler. a) Öğretmenlerin de kendi yazılarıyla yazma çalışmalarına katılmalarını beklenir. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.
T.5.4.12. Belirli bir konuda özgün şiir yazar. Yazdığı şiirlerde imge oluşturmaya sağlar.	T.6.4.12. Yazdıklarını düzenler. a) Öğretmenlerin de kendi yazılarıyla yazma çalışmalarına katılmalarını beklenir. b) Yazım ve noktalama kurallarına göre metni düzenlemesi sağlanır.	T.7.4.12. Akranlarının yazdığı bir metni gözden geçirerek düzenler.	T.8.4.11. Akranlarının yazdığı bir metni gözden geçirerek düzenler.
T.5.4.13. Yazılarında benzetme ve metafora yer verir.	T.6.4.13. Akranlarının yazdığı bir metni gözden geçirerek düzenler.	T.7.4.13. Fiillerin çatı özelliklerinin anlama olan katkısını kavrar. Kavramsal tanımlamalara girilmeden anlamsal farklılıklara değinilir.	T.8.4.12. Fiilleri çatı özelliklerine uygun kullanır.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.4. YAZMA</p> <p>T.5.4.14. Yazdıklarını düzenler.</p> <p>a) Öğretmenlerin de kendi yazılarıyla yazma çalışmalarına katılmaları beklenir. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.</p> <p>c) Yazıların güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek düzenlemesi sağlanır.</p> <p>T.5.4.15. Akranlarının yazdığı bir metni gözden geçirerek düzenler.</p> <p>T.5.4.16. Yazılarında ana fikri destekleyen yardımcı fikirleri yer verir.</p>	<p>T.6.4. YAZMA</p> <p>T.6.4.14. Ek-filili işlevlerine uygun olarak kullanır.</p> <p>T.6.4.15. Yazılarında ana fikri destekleyen yardımcı fikirleri yer verir.</p> <p>T.6.4.16. Yazılarında kullanılmak için iddia, neden, kanıt ve bağlantı öğelerini içeren taslak hazırlar.</p> <p>T.6.4.17. Farklı türlerde hikâye edici metin yazar.</p> <p>a) Öğrencilerin anlatımın türü ve konusuna göre gerçekçi veya hayali öğeleri tasarlama, uyumlu bir zaman ve mekân kurgusu yapmaları, serim, düşüm ve çözüm bölümlerine yer vermeleri sağlanır.</p> <p>b) Öğrenciler yazım kılavuzundan yararlanmaya, günlük hayattan örnekler vermeye yönlendirilir.</p>	<p>T.1.7.4. YAZMA</p> <p>T.7.4.14. Yazılarında ana fikri destekleyen yardımcı fikirleri yer verir.</p> <p>T.7.4.16. Farklı türlerde hikâye edici metin yazar.</p> <p>a) Olay ve durum hikâyesi, senaryo vb. metinler yazmaları teşvik edilir.</p> <p>b) Yazılarında fantastik unsurlara yer vermesi sağlanır.</p> <p>T.7.4.17. Yazılarında yaşam problemlerinin çözümüne yer verir.</p>	<p>T.1.8.4. YAZMA</p> <p>T.8.4.13. Yazılarında ana fikri destekleyen yardımcı fikirleri yer verir.</p> <p>T.8.4.14. Tezlerini / iddialarını kanıtlamak için ikna edici metinler yazar.</p> <p>T.8.4.15. Farklı türlerde hikâye edici metin yazar.</p> <p>a) Olay ve durum hikâyesi, senaryo vb. metinler yazmaları teşvik edilir.</p> <p>b) Yazılarında fantastik unsurlara yer vermesi sağlanır.</p> <p>c) Çatışma unsurları oluşturmaları teşvik edilir.</p> <p>T.8.4.16. Yazılarında kişisel, yerel, ulusal veya evrensel gerçek yaşam problemlerinin çözümüne yer verir.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.4. YAZMA</p> <p>T.5.4.18. Farklı türlerde hikâye edici metin yazar.</p> <p>a) Öğrencilerin zaman, mekân, şahıs ve olay unsurlarını belirlemeleri, hikâyenin serim, düğüm ve çözüm bölümlerinde anlatacaklarının taslağını oluşturmaları sağlanır.</p> <p>b) Masal, destan, hikâye ve senaryo yazmaları sağlanır.</p>	<p>T.6.4. YAZMA</p> <p>T.6.4.18. Yazılarında bir problemin çözümüne yönelik sıra dışı fikirler üretir.</p>	<p>T.7.4. YAZMA</p> <p>T.7.4.18. Yazılarında bilinen bir olay, durum veya fikirden yola çıkarak yeni olay, durum ve fikirler üretir.</p>	<p>T.1.8.4. YAZMA</p> <p>T.8.4.18. Yazılarında bilinen bir olay, durum veya fikirden yola çıkarak yeni olay, durum ve fikirler üretir.</p>
<p>T.5.4.19. Yazılarında bir problemin çözümüne yönelik sıra dışı fikirler üretir.</p>	<p>T.6.4.19. Yazılarında semboller, anahtar kelimeleri ve bir disipline özgü kavramları anlamlarına uygun kullanır.</p>	<p>T.7.4.19. Yazılarında semboller, anahtar kelimeleri ve bir disipline özgü kavramları anlamlarına uygun kullanır.</p>	<p>T.8.4.19. Yazılarında semboller, anahtar kelimeleri ve bir disipline özgü kavramları anlamlarına uygun kullanır.</p>
<p>T.5.4.20. Yazılarında semboller, anahtar kelimeleri ve bir disipline özgü kavramları anlamlarına uygun kullanır.</p>	<p>T.6.4.20. Yazıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p>	<p>T.7.4.20. Yazıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p>	<p>T.8.4.20. Yazıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p>
<p>T.5.4.21. Yazıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p>	<p>T.6.4.21. Yazılarında ima, ironi, mizah ve paradoks içeren ifadeler kullanır.</p>	<p>T.7.4.21. Yazılarında ima, ironi, mizah ve paradoks içeren ifadeler kullanır.</p>	<p>T.8.4.21. Yazılarında ima, ironi, mizah ve paradoks içeren ifadeler kullanır.</p>
<p>T.5.4.22. Bir fikri / duyguyu / olayı / süreci ayrıntılandırarak metin yazar.</p>	<p>T.6.4.22. Yazılarındaki duygu, düşünce ve görüşlerini desteklemek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.</p>	<p>T.7.4.22. Yazılarında anlatımı etkili kılmak için atasöz, deyim ve özdeyişler kullanır.</p>	<p>T.8.4.22. Yazılarında anlatımı etkili kılmak için atasöz, deyim ve özdeyişler kullanır.</p>
<p>T.5.4.23. Bir metni yeniden yazar.</p> <p>a) Öğrencilerin değiştirme, kısaltma, uyarılama, yok etme, birleştirme ve zıtlıkları kullanarak bir metni yeniden yazmalarını sağlar.</p> <p>b) Öğrencilerin kendini kahramanların yerine koyarak bir hikâyeyi yeniden yazmalarını sağlar.</p>	<p>T.6.4.23. Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak yeniden düzenler.</p>	<p>T.7.4.23. Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak yeniden düzenler.</p>	<p>T.8.4.23. Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak yeniden düzenler.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.4. YAZMA</p> <p>T.5.4.24. Yazılarında ima, ironi, mizah ve paradoks içeren ifadeler kullanır.</p> <p>T.5.4.25. Yazıdaki duygu, düşünce ve görüşlerini desteklemek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.</p> <p>T.5.4.26. Yazılarını arkadaşlarının görüşlerini dikkate alarak yeniden düzenler.</p> <p>T.5.4.27. Yazdıklarının değeri konusunda gerekçeler sunarak başkalarını ikna eder.</p> <p>T.5.4.28. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.</p>	<p>T.6.4. YAZMA</p> <p>T.6.4.24. Yazdıklarının değeri konusunda gerekçeler sunarak başkalarını ikna eder.</p> <p>T.6.4.25. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.</p> <p>T.6.4.26. Belirlediği değerlendirme ölçütleri doğrultusunda metin yazar.</p> <p>T.6.4.27. Yazılarında çelişkili kavramları birlikte kullanarak sembolik analogiler üretir</p> <p>T.6.4.28. Yazılarında bir fikri kanıtlamak için disiplinler arası bağlantılar kurar.</p> <p>T.6.4.29. Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.</p> <p>a) Öğrencilerin araştırma sonuçlarını, bilimsel süreç aşamalarını dikkate alarak yazmalarını sağlar.</p> <p>b) Kaynak gösterme hakkında bilgi verir.</p>	<p>T.7.4. YAZMA</p> <p>T.7.4.24. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.</p> <p>T.7.4.25. Nesnel değerlendirme ölçütleri doğrultusunda metin yazar.</p> <p>T.7.4.26. Yazılarında çelişkili kavramları birlikte kullanarak sembolik analogiler üretir.</p> <p>T.7.4.27. Yazılarında bir fikri kanıtlamak için disiplinler arası bağlantılar kurar.</p> <p>T.7.4.28. Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.</p> <p>a) Öğrencilerin araştırma sonuçlarını bilimsel süreç aşamalarını dikkate alarak yazmalarını sağlar.</p> <p>b) Kaynak gösterme hakkında bilgi verir.</p> <p>T.7.4.29. Edebi metinlerle ilgili eleştirilerini içeren yazılar yazar.</p> <p>T.7.4.30. Yazılarında sebep-sonuç ilişkisine bağlı olarak tahmin ve öngörülerde bulunur.</p>	<p>T.1.8.4. YAZMA</p> <p>T.8.4.24. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.</p> <p>T.8.4.25. Nesnel değerlendirme ölçütleri doğrultusunda metin yazar.</p> <p>T.8.4.26. Yazılarında çelişkili kavramları birlikte kullanarak sembolik analogiler üretir.</p> <p>TT.8.4.27. Yazılarında bir fikri kanıtlamak için disiplinler arası bağlantılar kurar.</p> <p>T.8.4.28. Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.</p> <p>a) Öğrencilerin araştırma sonuçlarını bilimsel süreç aşamalarını dikkate alarak yazmalarını sağlar.</p> <p>b) Kaynak gösterme hakkında bilgi verir.</p> <p>T.8.4.29. Yazma sürecindeki zorlukların üstesinden gelebilmek için geliştirdiği stratejileri kullanır.</p> <p>T.8.4.30. Edebi metinlerle ilgili eleştirilerini içeren yazılar yazar.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.5.4. YAZMA</p> <p>T.5.4.31. Yazılarında bir fikri kanıtlamak için disiplinler arası bağlantılar kurar.</p> <p>T.5.4.32. Bilimsel süreçleri dikkate alarak proje önerisi yazar.</p> <p>a) <i>Proje konusunun problemlerini, neden çözümlenmesi gerektiğini, nasıl çözümleneceğine dair kanıt gösterme konusunda öğrencilerin değişik kaynaklardan araştırma yapmaları ve bunu raporlaştırmaları sağlanır.</i></p> <p>b) <i>Projesini kabul ettirmek için ikna edici metinler yazmaları teşvik edilir.</i></p> <p>T.5.4.33. Edebi metinlerle ilgili kişisel yorumlarını içeren yazılar yazar.</p>	<p>T.6.4. YAZMA</p> <p>T.6.4.31. Yazılarında sebep-sonuç ilişkisine bağlı olarak tahmin ve öngörülerde bulunur.</p> <p>T.6.4.32. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.</p>	<p>T.1.7.4. YAZMA</p> <p>T.7.4.31. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.</p> <p>T.7.4.32. Yazılarında söz sanatlarını kullanır. <i>Öğrencilerin yazılarında benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuştırma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) sanatlarını kullanması teşvik edilir.</i></p> <p>T.7.4.33. Yazılarında kullandığı bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. <i>İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.</i></p> <p>T.7.4.34. Dijital ortamlarda yazı yazar. <i>Blog, e-posta, e-dergi, e-kitap vb.yazmaları teşvik edilir.</i></p>	<p>T.1.8.4. YAZMA</p> <p>T.8.4.31. Yazılarında sebep-sonuç ilişkisine bağlı olarak tahmin ve öngörülerde bulunur.</p> <p>T.8.4.32. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.</p> <p>T.8.4.33. Yazılarında söz sanatlarını kullanır. <i>Öğrencilerin yazılarında benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuştırma (intak), karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa) ve dokundurma (tariz) sanatlarını kullanması teşvik edilir.</i></p> <p>T.8.4.34. Yazılarında geleneksel anlatıları kullanır. <i>Mit, halk hikâyesi, menkıbe, destan ve efsanelerden yararlanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.8.4.35. Yazılarında kullandığı bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. <i>İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.</i></p> <p>T.8.4.36. Dijital ortamlarda yazı yazar. <i>Blog, e-posta, e-dergi, e-kitap vb.yazmaları teşvik edilir.</i></p>
<p>T.5.4.34. Yazılarında sebep-sonuç ilişkisine bağlı olarak tahmin ve öngörülerde bulunur.</p> <p>T.5.4.35. Yazılarında kullandığı bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.</p> <p>a) <i>İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.</i></p> <p>b) <i>Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullandığı vurgulanır.</i></p> <p>T.5.4.36. Dijital ortamlarda yazı yazar.</p> <p>a) <i>Blog, e-posta, e-dergi, e-kitap vb.yazmaları teşvik edilir.</i></p> <p>b) <i>Dijital ortamları tanıyıp bu ortamlardaki tehlikelere karşı alması gereken güvenlik tedbirlerini öğrenmeleri teşvik edilir.</i></p>	<p>T.6.4.33. Yazılarında kullandığı bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. <i>İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.</i></p> <p>T.6.4.34. Dijital ortamlarda yazı yazar. <i>Blog, e-posta, e-dergi, e-kitap vb.yazmaları teşvik edilir.</i></p>	<p>T.7.4.33. Yazılarında kullandığı bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. <i>İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.</i></p> <p>T.7.4.34. Dijital ortamlarda yazı yazar. <i>Blog, e-posta, e-dergi, e-kitap vb.yazmaları teşvik edilir.</i></p>	<p>T.8.4.33. Yazılarında söz sanatlarını kullanır. <i>Öğrencilerin yazılarında benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuştırma (intak), karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa) ve dokundurma (tariz) sanatlarını kullanması teşvik edilir.</i></p> <p>T.8.4.34. Yazılarında geleneksel anlatıları kullanır. <i>Mit, halk hikâyesi, menkıbe, destan ve efsanelerden yararlanmaları sağlanır.</i></p> <p>T.8.4.35. Yazılarında kullandığı bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. <i>İnternet / yazılı (dergi / e-dergi, kitap / e-kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.</i></p> <p>T.8.4.36. Dijital ortamlarda yazı yazar. <i>Blog, e-posta, e-dergi, e-kitap vb.yazmaları teşvik edilir.</i></p>